

PDF Compressor Free Version

Энхсэдэл

Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

○ Нам улуунун хаһыата ○

1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

2010 с. Бэс ыйын

12 күнэ

Субуота №66-67 (10357)

1996, 2005, 2009 сылларга республика басты хаһыата

Бүтүн Россиятаагы нэһилиэнньэ биэрэпиһэ-2010

БИЭРЭПИС БАРЫБЫТЫГАР ТУҤАЛААХ

Ааһынан-суоттанан көрүнүү, баар балаһыанньаны дынгинэн билии, ордук билинги курдук иэмэ-дьаама биллибэт, ыһыллан-тоһуллан, түнтан дьаһанан олорор кэммитигэр, олус наадалаах.

Онон быйыл — 2010 сылга ытытыллар нэһилиэнньэ биэрэпиһэ, алтынны 14-25 күннэригэр ытытылларын бары билэн олоробут, олохпут сүннүн буларыгар, үчүгэй эрэ өттүгэр изьиллиитигэр, сайдыбыт тэтириитигэр сабыдыала, дьайыта, көмөтө кырата суох буоларыгар бүк эрэнэбит.

Биэрэпис сөпкө, булкуура суох бардаһына эрэнэбиллэннэ дынгинээх хамсааһынны, түөлбөнэн олоруутун, дойдубут социальнай-экономическай туругун толору уонна чопчу көстүүлэрэ (хартыына) арыллыа. Хомуллубут көрдөрүүлэр дойдубут социальнай-экономическай сайдытытын программатын онорууга тирэтинэн буолуохтара. Холубур, оҕо ахсаана чуолкайданнаһына ханна, төһө оҕо саадын, оскуоланы тутар, учууталы бөлөмниир, учебниктары таһаарар наадата быһаарыллыа. Итигилэри сөргө хомуллубут информация үрдүк үөрэх тэрилтэлэригэр төһө төлөбүрдээх, төлөбүрү суох мистэни олохтууру быһаарыыга төһүүнэн буолуо.

Биэрэпис матырыйаалларыгар олохуран «потребительская корзина», хамнас алын кээмэйэ, пенсия, стипендия, пособие уонна субсидия кээ-

мэйдэрин быһаарар санга социальнай нормативтара оноруллуохтара. Биэрэпис түмүктэрэ эдэр ыаллары өйөөһүнгө, оҕо төрөөһүнүгэр, үксээһинигэр табыгастаах социальнай-экономическай усуллубуйаны олохтоонунга, ону сөргө элбэх оҕолоох дьэиэ көргөттөргө уонна кыамматтарга, кыра дохуоттаахтарга государство өттүгэр өйбүлү онорууга көмөлөһүө.

Нэһилиэнньэ биэрэпиһэ — биһиги дойдубут хас биірдии олохтооһун граждандскай иһэ. Биэрэпистэн куотунуу, сыһа-халты көрдөрүүлэри биэрии дынг балаһыанньаны булкуйуо, чуолкай көстүүнү биэриэ суоҕа. Ол түмүгэр госуодарство ылынар саалааһыннара, ыгтар политика Россия норуоттары дынгинээх кыһалдаларыттан тахсыбат, туһата суох, итэҕэс-быһаҕас буолан тахсыа. Ол киһиэхэ нааданыт? Биэрэпис чуолкайа суох ытытылыннаһына, нооот биһиэхэ — Россия дьонугар-сэргэтигэр эрэ буолуо. Онон «Россияҕа хас биірдии киһи суолталаах!» диэн өйдөбүлүнэн быйылгы биэрэпис ытытыллара мэнэҕэ буолбатах.

Биэрэпискэ дылы олох кылгас кэм хаалла. Онон өссө үчүгөйдик бөлөмнөнөн, тэринэн, кыттан биэрэпиһи хаачыстыбалаахтык ытан түмүктүөбүт.

Инокентий ИВАНОВ

Ыһык - 2010

БЫЙАННААХ БААҤЫНАЛАРГА

Бэс ыйын 7 күнүгэрэ туругунан улуус үрдүнэн хортуюппу олордубуоҕо хаһыттан 33% олордубуо, эбэтэр 101,5 гектара. Обурут аһын културалара 144,7 га иэнтэн 20 гаагыгар ыһылынна. Ити иһигэр 3 гааҕа хаһыыста, 7 гааҕа моркуоп, 10 гааҕа сүбүөкүлэ. Хортуюппу олордубуо хаһаайыстыбалартан «Сэргэ» уонна «Кэскил» үчүгөйдик үлэлэтилэр. Ол курдук, «Сэргэ» 10 гектары баарытын олорто, «Кэскил» 67 гааттан 62-тин толордо. Онон атыттар: «Дьулус-97» 66,7%, «Сүүрэн» 43,7%, «Шмидт» 20%, «Дьампа» 10% олордубуо. Обурут аһын ыһыыга «Дьулус» б/х 11 гектар баалаһаһын 12 гаанан толордо. «Күндүл» б/х 10 га онугар 6 гаатын ыста. «Шмидт» 3 гектара хаалла.

Бурдук 1580 гектар ыһыллыахааҕа 711 гектарга тиэрдилиннэ, бу уопсай иэнтэн 45%-на. Биірдии хаһаайыстыбалартан «Бастын» ТХПК 81,4%, «Нам» ААО 50,5%, «Тунал» ХЭТ 33,3%, «Сухаһыт» 22,2%, «Бастын+» ТХПК 30,0% ыһылыллылар. Онон, улуус үрдүнэн 60 га селиэһинэй, 100 га дьэһимизнэ, 551 га эбиэс ыһылынна.

И. ИВАНОВ

Ааҕаччыга информация

ВЕТЕРИНАРНАЙ-САНИТАРНАЙ ИРДЭБИЛЛЭР ТУҤУНАН

Кэнни биэрэмэҕэ республика үрдүнэн салгы уонна сүөһү сыстыганнаах ыарыыларыгар эпизоотическай балаһыанньа ыарахан. Ол курдук республика үрдүнэн сүөһү лептоспироз ыарыы балаһыанньатын халаан уута уустугурдар. Бэс ыйын 7 күнүгэрэ туругунан, халаан уутугар 373 ынах сүөһү, 309 сылгы өллө, 502 ынах сүөһү, 23 сылгы халаан уутун содулуттан ыалдьан эмтэнэр. Билинги балаһыанньа бары сэрэхтээх буоларытын ирдиир. Сотору кэминэн ыһахтар саҕаланаары туралларынан маассабай этүүт аһылыктар атыгыларыгар, сылгыны-сүөһүнү атастаһы, илдьи-аҕалы ветеринарнай-санитарнай ирдэбиллэрин нэһилиэнньэ билэрэ наадалаах.

Ыһах кэмигэр, чуолаан, үгэһэлээх эт, ис, балык арааһа, кымыс, быһаһа атыгыга тахсар. Ону сөргө ат сүүрүүтүгэр сүүрүк аттар араас нэһилиэккэртэн, улуустартан бу күрэххэ кыттыахтара.

Ветеринарнай управление ыһах кэмигэр уонна инникитин даһаны барыбыт доруобуйатын туһугар ирдэнэр ветеринарнай бырабылалары туһууга болломтолоох буолууну уонна ирдэбиллэри туһууну ирдиир уонна сэрэтэр.

1. Сүөһү өлөрүлүүн иннинэ ветеринарнай көрүүнү ааһахтара, көнүл атыгыга тахсар эккэ доруобай сүөһү өлөрүлүүхтээх. Сүөһү өлөрүлүүригэр ветеринарнай специалист миаститигэр ветеринарнай-санитарнай экспертизаны ыгытаах уонна лабораторияҕа сойуулуубут эттэн (ветеринарнай үлэһит бэйэтэ), акт отбора проб продукция (лабораторияҕа ытытыллар докумуон) толорулан, эт лабораторияҕа анализка кириэхтээх. Лабораторияҕа киирэр эт физико-химическай чинчийини барар, түмүгэ күнүнэн 1-2 чаас иһигэр тахсар, анализтын түмүгэ мөлтөх эт салгы микробиологияҕа анализтанар, түмүгэ 3 хоңугунан биірде биллэр. Мөлтөх хаачыстыбалаах эт көнүл атыгыга тахсыбат. Онон сүөһү, сылгы бүгүн, атыгыга барар күнүгэр өлөрүлүүбэккэ, лабораторнай чинчийини барар болдоһун расчоттаан өлөрүлүүхтээх. Анализ түмүгэ тахсар диэри эт сөптөөх сиргэ харайыллыахтаах. Лабораторнай чинчийини ааспата эт атыгыга тахсара көңүллэмэт. Бары чинчийини барбыт эр үчүгэй хаачыстыбалаах сиикэй эккэ улуус иһигэр ветеринарнай ыспырапка, улуус таһыгар барар эккэ ветеринарнай сибидиэтэлибэ олохтоох ветеринарнай специалиһынан бэрлидэһэ.

2. Дьэиэ оңоһуллубут (непромышленного изготовления) сиикэй үүт аһылык: сүөгэй, кымыс, суораг уо.д.а. ветеринарнай лабораторияҕа анализка киірэллэрэ эбэһэтилинэй. Лабораторияҕа киирэр үүт аһылык чинчийини көрүгэ элбэһинэн анализка эрдэ кириэхтээх, анализ түмүгэ 3 хоңугунан биірде тахсар. Лабораторнай анализ түмүгүнэн ветеринарнай көңүллээх эр үүт аһылык атыгыга тахсара көңүллэнэр. Кымыс, быһаһа оңоһуллар үүтүн хаһаайын эрдэттэн анализка лабораторияҕа киллэрэрэ ирдэнэр.

3. Бэс ыйын 14 күнүгэр 1 Хомустаахха, бэс ыйын 21 күнүгэр улууска уонна республикаҕа ытытыллар ат сүүрүүлэригэр кыттар аттар доруобайдарын, сыстыганнаах ыарыылар утары вакцинацияны уонна сыстыганнаах ыарыыларга чинчийиллэри барыттарын, территория доруобайын туоһулуур улуус иһигэр ветеринарнай ыспырапкалаах, улуус тас өттүгэр ветеринарнай сибидиэтэлибэлээх бараллара булгуччу ирдэнэр. Бу ирдэбил ат сүүрүүтүн балаһыанньагыгар киіриэҕэ.

Онон бордуюксуйаны оңорон таһаарааччылар ветеринарнай-санитарнай ирдэбиллэри туһунан, нэһилиэнньэни доруобай, хаачыстыбалаах бордуюксуйанан хаачыһахтара диэн эрэнэбит.

Ветуправление ветеринарнай-санитарнай экспертиза уонна ветеринарнай надзорга отдела

ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

«Э сиили» хаһыакка сибээс делениеларынан, общественной сурутааччыларынан 2010 сыл иккис а арыгар сурутуу ытытыллар.

2010 сыл иккис агарыгар сурутуу 6 ыйга — 300 солк., 3 ыйга — 150 солк., 1 ыйга — 50 солк.
Хаһыат индексэ — 54889, нэдиэлэҕэ иккитэ тахсар.

СУРУТУУ - 2010

Хайдах олоһубут, ыаллар?

НЭҤИЛИЭК КИНИГЭТЭ ТАХСЫАХТААХ

Нэһилиэк баһылыга А. Пинигин иһитинэрибтинэн ыһахпыт 19.06 буолар, оно М.К. Аммосов кыһа Лена Максимовна сиэнэ Максимныын кэлиэхтээхтэр.

***

Хатырык нэһилиэгэ 1637 с. тэриллибитэ, 375 сылыгар анаан 2010 сылга кинигэ тахсыахтаах, оно музей сотрудниктара М. Попова, С. Попова матырыйаал хомуйа, бөлөмни сылдыаллар. Онон Хатырыктан төрүттээх, үлэли, олоро сылдыбыт дьон былгыгы докумуоннары, хаартыскалары музейга тиксэрэгит буоллар... Биір дойдубулаахпыт, учуонай Инокентий Судалов наһаа интэриһинэй историческай дааннайдары ахрыштан булан биірде.

***

Хатырык нэһилиэгэр Батамаайыны, Сангаары хабан туран

МЕГАФОН сибээһэ киририэхтэһинэн, араас тэрээһин, кэпсэтиһи үлэлэрэ бара тураллар.

***

Хатырык суолугар «Наматодор» (сал. А. Федоров) быстах «ямочнай» өрөмүөн ыта сылдыар.

***

Соторутааһыта тыа хаһаайыстыбатын министрствотыттан Н. Попов сүбэ муннаһа ытан үүтү туттары бары боппуоһугар баар итэҕэстэри туоратыыга тустаах тэрилтэлэргэ, үүт тутар пууннарга ыйыты, кэрдии биірде.

***

Спортсаала салайааччыта Вячеслав Данилов 21 хоңуктаах «Эрчим» диэн чэбдигирдэр лааһыры үлэлэтэн эрэр.

***

Спорт ветерана, наставнига Светлана Винокурова Покровс-

кайга буолбут экологияны харыстааһын 18 сылыгар анализка сүүрүүгэ бэйэтэ эрчийбит 4 оротун, 2 улахан киһини илдьэ сырытта. 3 оҕото уонна бэйэтэ үрдүк ситиһиһилэнэн мэтээллээх кэллилэр, 7 саастаах Собакни Сережа «саамай кыра кыттааччы» номинацияҕа тиксэн үөрүүтэ элбэх.

***

Эдэр ыччат лидерэ Руслан Ноговицын халаан уутугар барбыт Партизан нэһилиэтин дьаһалтатын дьэитин көтүрүүгэ ыччаттары муннаһан үлэлээн кэллэ. Ыччаппит нэһилиэккэ буолар тэрээһиннэргэ көхтөөхтүк кыттар.

***

Детсад сэбиэдиссэйэ Е. Заровняева 01.06.10 с. нэһилиэккэ ытытылыбыт марафонга кыттыбыт дьонго, тэрилтэлэргэ, ыччата, ветераннарга, общ. тэриллиилэргэ махталын тиэрдэр, 24 тыһыынча харчы кирибитин иһитиннэрэр.

А. КУЛИЧКИНА,
общ. корреспондент

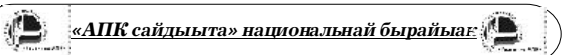
бил быһыытын, ветеринарнай управление анализ түмүгүн о ороор. Салайааччы С.Д. Эверстов: «Былырын үүт түһэр иһитин 10 хоңукка биірде бэрэбиэркэлиир эбит буоллаһытына, быйылгы сылтан ыйга биірде лабораторияҕа анализ ылабыт». Төһө да үлэһиттэр сууйбуттарын-соппуттарын иһин, ирдэнэр кредитволярын туһамматаахха, киһи харабар көстүбэт бактериалар симэлийбэттэр. Онон харгыс үөскүүрү үлэһиттэртэн эмиэ тутулуктаах.

«131 сокуон боломуочуйатын олохтоох дьаһалта ситэ толорбуттан, государство үбүн ситэ туһамат буолуу баар. Холубур, Хатырыкка быйылгы дьылга үүтү уон биірде туттарбыттар, бүтэһини ыам ыйын 20 күнүгэр туппуттар. Ол эбэтэр дьон баар үттэрин кыһан туттарбакка, субсидия өтүттэн маталлар». Нам улууһа быйылгы сыллааһы үүккэ былана 4,5 тыһыынча тонна. Били и туругунан 408 тоннаны туттаран олоролоор, ол эбэтэр 9,1 % тэһээр. СХПК «Эрэл» сылга үүккэ 76 мөлүйүүн суума көрүлүүбүттүнэн, 36 мөлүйүүнүн ылан олороор. Бу мантан нэһилиэккэргэ 50 % баран турар. Салгыны нэһилиэккэргэ абырааты сөпкө туһаныны бэлиэтээтилэр. Сибииннэлээх дьо о сөбүгэр сыанаҕа абырааты биэри туһунан кэпсэттилэр.

«Тыа хаһаайыстыбата — саха норуотун биір сүрүн дьарыга. Дьы сахалыы, тыа хаһаайыстыбатын өйдүүр, бэйэ туһа диэн өйдөбүлү суох эрэ дьон үлэлиир кыахтаахтар. Нам улууһа рынок чугаһа диэн улахан, кэскиллээх былааннары көрөбүт. Онон ирдэбил кытааннах буолуоҕа», - диэн Н.Н. Попов муннаһы түмүктээтэ.

Билигин да кэм-кэрдии баар, сайын са а сабаһанна. Онон «Эрэллэр» да, үлэһиттэр да, үүт туттаараччылар эрэллэрин толоруохтара.

М. САВВИНОВА

ҮҮККЭ ИРДЭБИЛ

ХОРОМНУУ АҢАЛБАТ

Өрөбүл күн тыа хаһаайыстыбатын миниистирин 1 солбуйааччы Николай Николаевич Попов үлэтин хайсыхатынан тыа хаһаайыстыбатын управленийтын, СХПК «Эрэл», Роспотребнадзор Намнааһы салаатын, ветеринарнай управление салайааччыларын кыта көрсөн кэпсэттэ. Кэпсэтии сүннүнүнэн ыам ыйын 21 күнүттэн үүт туттарыта биллэ аһыааһытын тула буолла. Бу чыһыла, бары билэрбит курдук, халаан уутун кыта быһаачы ситимнээх. Ол курдук, улууска 3 үүт тутар пуун ууга барбыт (Партизан, 2 Хомустаах, Үөдэй) уонна нэһилиэккэргэ икки ардыларыгар суол сырыта алдьанан 13 пуун үлэлииргэр харгыстары үөскөспүт. Салгыны СХПК «Эрэл» председатели солбуйааччы: «Суол о оһуллубутун кэнниттэн ыам ыйын 27 күнүгэр нэһилиэккэргэ үүт тутуута саҕаламмыта. Ол эрээри, туттулар уу кирдээһинэн үүт тутар пууннарга кө үл биэрэр улуустаағы хамыһыһа быһаарытынан үлэлиир объекттар тохтотуллубуттара. Бүгү ү кү э 13 үүт тутар пуунтан 8 үлэлиир. Онон атыттар иккис анализ түмүктэрэ табыстаһына, бу нэдиэлэттэн үлэлэрэ саҕаланыа».

Этиллибитин курдук, уу кэнниттэн санитарнай ирдэбиллэринэн арыы сыахтар үлэлэрэ тохтоон турбут. Бу туһунан Роспотребнадзор Намнааһы салаатын салайааччыта Н.И. Ильина: «Үүт тутар собуоттар туттар иһиттэрин сууйалларыгар ууларыгар акватабс кутуохтаахтар, анализ түмүгүнэн хлорунан, акватабс таблеткатын тутуу суох». Салгыны ирдэ-

Ааспыт нэдиэлэбэ Хатырыкка М.К. Аммосов аатынан Саха республикатын Государственноһын историйын музейына баһылыгы дьэиһинэ аһаары олорор. Саха сирия государственнай-политическай, общественнай деятелэ, «Саха омук» табаарыстыба чилиэнэ, сана олох — сэбиэскэй былаас Саха сиригэр олохторун, туругуларын туһугар күүһүн-күдэрин, өйүн-санаатын бүүс-бүтүннүүтүн биэрэн туран үлэлээбит Илья Николаевич Прядезников төрөөбүтэ 125 сылыгар аналлаах улуус общественноһын үөрүүлээх мунһаа буолан ааста.

Үөрүүлээх мунһаахха Хатырык уонна Модут нэһиликтэрин баһылыктара А.М. Пинигин

Дьыллар уонна дьылбалар

— бары сэбиэскэй былааһы утарбыттар, саагыбары тэрийдилэр, кытынылар дьэиһинэ аһаары олорор. Саха сирия государственнай-политическай, общественнай деятелэ, «Саха омук» табаарыстыба чилиэнэ, сана олох — сэбиэскэй былаас Саха сиригэр олохторун, туругуларын туһугар күүһүн-күдэрин, өйүн-санаатын бүүс-бүтүннүүтүн биэрэн туран үлэлээбит Илья Николаевич Прядезников төрөөбүтэ 125 сылыгар аналлаах улуус общественноһын үөрүүлээх мунһаа буолан ааста.

Кини өрө турууга уорбаламьттар дьыалаларын көрүүгэ, ырытыгыга былаас олох сэрэхтэ-эктик, болҕомтолоохтук, кырдыктаахтык сыаналыыра, ырытара-быһаарара, бүтэһиктээх түмүгү сыысхала суох таһаара наадатын туруорсубута, тууруласпыта.

Ону, бу Илья Николаевич Саха сиринээҥи революционнай комитет дьыалатын дьаһайааччынан үлэлии олорон, саамай эрэнэр кинитигэр, М.К. Аммосовка аадырыстаан 1921 с. олун-

Когда дело идет о чести, а может, и жизни людей, для нас особенно дорогих, как интеллигентской, как якутской нации, очень бедной ими, нужна сугубая осторожность, справедливость и объективность суждения со стороны тех, в чьих руках находится их судьба. Прости, дорогой Максим, я немножко сомневаюсь в присутствии в полной мере этих качеств у лиц, которые решают или должны решить их судьбы (дай бог, чтоб я ошибался). Не секрет для меня, тебя и многих, что якутская интеллигенция, заслуженно или нет, почему-то и из-за чего-то не на хорошем счету у якутского правящего круга. Местный правящий круг все дело будет освещать не так беспристраст-

Халаан - 2010

ХАЛААНТАН ОРОСКУОТ УЛАХАН

Быйылгы халаан уута улууспут үрдүнэн улахан араллааны, ороскуоту огорон барда. Охсууга тыа хаһаайыстыбата түбэстэ. Угус сылларга көмүс көлөһүннэрин тоҕон мунһуммут баайдарын-дуолларын: сүөһүлэри, сылгылары, тутуулары-хаһаалары, дьэилэри-уоттары, баһыналары ньылбы сотон барда. Онон эмсэбэлээбит хаһаайыстыбалар туораттан өйбүлэ суох түргэнник өрүттэллэрэ, ноцоотторун оһоруналлара кыаллыбата, уустуктардааҕа арылыччы көстөн турар.

Бу күннэргэ ууга барбыт нэһиликтэр тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар тахсыбыт ноцооту, ороскуоту ааҕан, чуолкайдан улуус тыатын хаһаайыстыбатын управлениетыгар түһэрдилэр. Онтон көрдөххө, улуус үрдүнэн 33 мөлүйүөн 61 тыһыынча солкуобай суумалаах сүтүк-ноцоот тахсыбыт. Ордук элбэх ороскуоту халаан уута таһаарбыт: Үөдэйгэ — 7831700 солк., Партизанга — 5319800 солк., Хатын Арыыга — 3149700 солк., II Хомустаахха — 6625000 солк. Олус элбэх сылгы сүөһү Үөдэйгэ, Партизанга, II Хомустаахха былдьанна, уу содулуттан өллө. Ол курдук аһаардас сүөһү итиитин салаатыгар: Үөдэйгэ — 6642000 солкуобайдаах, Партизанга — 2694000 солк., Хатын Арыыга — 1188000 солк., II Хомустаахха — 4684000 солк. сыаналаах сүөһүлэриттэн хаһаайыстыбалар ытыс сотуннулар. Суорума суолламьт, быстахха былдьамьт, иитэр-аһатар сүөһүлэрэ ордубута буоллар, төһөлөөх үүт ыаныллара, төрүөх ылыллара, эт оноһуллара сүттэвэ буолуой? Ону барытын уу харчыга таһаарыахха, дьон дохуот ылан олоҕу оностунууларын, хаһаайыстыбаларын тэриниилэрин санаахха. Ол тирэх биридэ түөрэ барытыга хайа да бэйэлээх хараастар түбэлтэтэ, охсуута, идээһэн.

Бу ыар балаһыанньаттан бары түмсэн, хардарыга көмөлөсүһэн, өйөһөн эрэ түргэнник тахсар кыахтаахпыт.

И. ИВАНОВ

Аһымал акция

БИИР СОМОҢО КҮҮҮНЭН

Бэс ыйын 4 күнүгэр Ленин болуоссатыгар халаантан эмсэбэлээбиттэргэ көмөлөһөр аналлаах «Биир сомоҢо күүһүнэн» аһымал акция ыытылынна.

Бүтүн республикатааҕы хамсааһыны биниги улууспутугар «Биир ньыгыл Россия» партия Саха сиринээҥи регионааҕы политическай сэбиэтин Намнааҕы салаата уонна улуустары дьахталлар сэбиэттэрэ тэрийэн ыыттылар. Бу күн Үөдэй, Партизан, Хамаҕатта, Граф Бирээрэгэ, II Хомустаах нэһиликтэрин олохтоохторугар ас-танас, харчынан көмө хомулунна.

Дьахталлар сэбиэттэрин бэрэссэдээтэлэ А.С. Заболоцкая иһитиннэрбитинэн, барыта 300-тэн тахса тыһ. солк. суумалаах малсал, танас-сап, 1 мөл. тахса харчынан кинирбит. Көмөлөспүт дьон ортогутар Дьокуускайга олорор бири дойдулаахпыт Виринея Кутукова көмөтүнэн «Манһыаттаах» рынок үлэһиттэрэ сэмэй кылааттарын киллэрбиттэр. Олохтоох «Светлана» маһаһын (директор С.И. Макарова) Үөдэй олохтоохторугар танас-сап биэрбит. Куораттан дьахталлар тэрилтэлэрин холбоһуга ууга былдьамьт нэһилик дьахталларын сэбиэтин бэрэссэдээтэллэригэр көмөлөспүт.

Хатырыктан, Бөтүнтэн, Модуттан, I Хомустаахтан, Хамаҕататтан, педколледжан дьахталлар сэбиэттэргэ туһааннаах нэһиликтэргэ ас, халын танас, орон таһаһа биэрбиттэр. Отгон улуустары уонна «Ленскэй нэһилик» дьахталларын сэбиэттэргэ өссө халаан уутун аймалҕанын манһаһы күннэригэр өйбүллэрин биллэрэн көмөлөспүттэрэ. Бу да күн аһымал акция кинилэр тэрээһиннээх үлэлэрин түмүгэр ситэ-хоҕо тэрилинна.

«Биир ньыгыл Россия» партия Саха сиринээҥи салаата биир масссына танас ыһыппыт, ол иһигэр матараас, суорҕан бааллар. Иҥиэнэ 2 т 200 ыраас уу кэлбит. Үөдэй библиотекатыгар 3 тыһ. тахса кинигэ бэриллибит.

Аһымал акция манан түмүктэмьт. Халаан уутуттан эмсэбэлээбиттэргэ көмөлөһөр амарах санаалаах биир дойдулаахтарбыт күн бүгүн сэмэй кылааттарын киллэрэ тураллара хайбаллаах. Онон акция кэнэбэскитин көмөҕө ыңгыры сиринэн ыытылынна. Аһыах чаас иһигэр эмсэбэлээбит дьэи-уот, танас-сап, хаһаайыстыба ороскуотун тулуйары, биллэн турар, хомуйбаккын. Онон харчынан, таһаһынан-сабынан, аһынан көмөнү тохтоло суох киллэрэ турар сирдээх быһыыга тэҥнэһиэх этэ.

Л. УВАРОВСКАЯ

Хаачһыны эйгэтигэр

МАХТАЛБЫТ УЛАХАН! КЭТЭҺЭРБИТ СҮРДЭЭХ!

2008 сүл сайыныгар водопроводы үлэлэтинни кыра тэрилтэвэ биэрбиттэргэ кыһан үлэлэппэксэ олус эрэйдэммиппит. Куйаас сайын буолан дьон да, үүнээһи да бэркэ ууга наадыйтара. Саатар, уу таһар масссыналары экирэттигэ эмиз биир кыһалҕа буолбута.

Ааспыт сайын водопроводы үлэлэтин Намнааҕы ОДКХ филиалыгар бэриллибитэ. Директор Н.В. Игнатев бу үлэни АДС коллективыгар соруудахтаабыта. Е.А. Тихонов салайаачһылаах коллектив кыһамнылаах, сыралаах үлэтин түмүгүнэн, водопровод ситимэ өрөмүөннэнэн, Нам селогун хогу-суворуу өтүлэригэр сайыны быһа быһыстала суох бэриллэн, нэһилиэнньэни толору хаачһыан абыраабыттара. Оҕуруот үүнүүтэ үчүгэй буолан, сылы быһа аһынан толору хаачһылыбыппыт. Онон, АДС коллективыгар, кини салайаачһытыгар Е.А. Тихоновка махталбыт улахан.

Быйыл да уунан нэһилиэнньэни хаачһыны эмиз Намнааҕы ОДКХ-ға бэриллээ дьэи эрэнэбит уонна бу коллектив эрдэ өрөмүөн үлэтигэр ылсан, уу эрдэ кэлэрэ буоллар дьэи баһарыт.

«Ишподром» түөлбэтин олохтоохторо

САХАЛАР ААТТАРЫТТАН...

уонна В. Осипов уода. ыңгыры-ылаах ыалдыттар тыл эттилэр. Намнар биир чаһылхай кинибит — Илья Николаевич Прядезников үгүө аатын үйэтигигэ аналлаах бу дьонун түмсүүбүтүгэр кини сиэнэ, уола Иннокентий оҕото, эһэтин аатын сүкпүт Илья Иннокентьевич Прядезников Мэҥэ-Хаҥалас Аллараа Бэстээбиттэн кэлэн кыттыгыны ылла уонна «Биниги дьэи кэргэн реликвиялара уонна олох салҕаһына» диэн ахтыгыны оҕордо. Илья Иннокентьевич идэтэ — механик. Бэйэтин идэтинэн араас үлэни үлэлии сылдыбыт. Уларыйы-тэлэрийи саҕаланарыттан урбанныт (предприниматель). Икки уол, кыыс оҕолордоох. Икки уол, кыыс сиэннэрдээх. Сиэнэ эмиэ хос эһэтин аатынан ааттаах.

но, вполне объективно. Доминирующую роль будет играть предрешение их против якутской интеллигенции. В заключение выскажу тебе те причины, которые заставили меня обратиться в тебе.

Война, революция, народное движение всегда и во все времена рождали своих героев, покровителей «добрых гениев». Очевидно, и якутская нация удостоилась этого исторического плода. Я никогда не льстил тебе, не намерен льстить тебе и теперь. Я только констатирую тебе факт, который я наблюдал. И в своей волости и бывая, теперь живя в городе, я от многих якутов, бедных и богатых, простых и грамотных, местных и приезжих из различных концов области, слышал и слышу только

ньу 11 күнүгэр, «сүрэҕин кылаһыгынан» салайтаран суруйбут суруга да чаһылхайдык туоһулуур.

ЗАЩИТИ БУДУЩЕЕ!

«Мне думается, что всякая нация возглавляется своей интеллигенцией и всякий честный интеллигент отчасти должен являться выразителем ее желаний и чаяний. Как всякий народ достоин своего правительства (не помню чье изречение), так и всякая интеллигенция, я скажу, достойна своей нации. Исходя из этого и будем говорить. Якутская нация и ее интеллигенция не оказались на высоте идеи современного народного движения. Отсюда и те несчастья, которые начинают сыпаться на их головы и которые могут окончательно погубить их.

Я говорю о разрыве существующих сейчас в Якутске событиях, которые могут иметь очень чреватые последствия.

Сказано: «Кто поднимет меч, от меча и погибнет», кто задумал поднять восстание, тот пусть и несет на себе последствия его, но... не думаю, не может быть, чтобы в этом, как говорят, «заговоре» участвовала организованно вся якутская интеллигенция, как говорит молва, которую подтверждает факт массового ареста якутской интеллигенции. Уверю тебя, что если бы было так, то было бы хоть смутно, хоть чуточку известно мне, тебе и др., но этого не было слышно. Я не могу утверждать, что если существовал какой-нибудь заговор, то якутская интеллигенция абсолютно осталась в стороне. Может быть, были из нее отдельные соучастники: семья не без урода, но чтобы вся масса, многие приняли в нем участие, как хочешь, не верю. Это — то мнение и заставляет меня обратиться твое должное внимание на это дело, ибо могут пострадать и невинные лица.

одно: «Максим Аммосов — человек идейный», «Максим Аммосов справедлив», «Максим Аммосов не похож на других», «Максим Аммосов жалеет свой народ», «Максим Аммосов якутов не выдает, защищает», «Максим Аммосов — наша надежда» и т.д. и т.п. Ты, словом, очень популярен и недалеко от эпитета «народного доброго гения». Это что-нибудь да значит. Это накладывает на тебя некоторые обязанности по отношению к народу, который инстинктивно любит и готов обожать тебя.

Я и якуты, мои братья, рады, что ты едешь в Центр. В этом мы видим доброе предзнаменование.

Я прошу, молю тебя, любезный Максим, от имени твоих бедных и любящих братьев-якутов о следующем: когда будешь докладывать в Центре о настоящем событии в Якутске, от освети и такое как можно объективнее. Защити якутскую интеллигенцию, в них будущность нашей нации! Твоя защита должна выразиться только в следующем: исходатайствовать назначение из центральной власти следствия и суда над ними. В этом случае, какой бы исход ни имело настоящее дело, народ твой будет доволен.

Если в настоящем, без преувеличения, народном несчастье, народ узнает впоследствии, что ты, его избраннык, отнесся безучастно, то он глубоко разочаруется в тебе и развенчает тебя. Помни, кому много дано, с того много и взыщется! Оправдай же с честью веру и надежду твоего народа!

За сим, желаю тебе счастливого пути и полного успеха в деле.

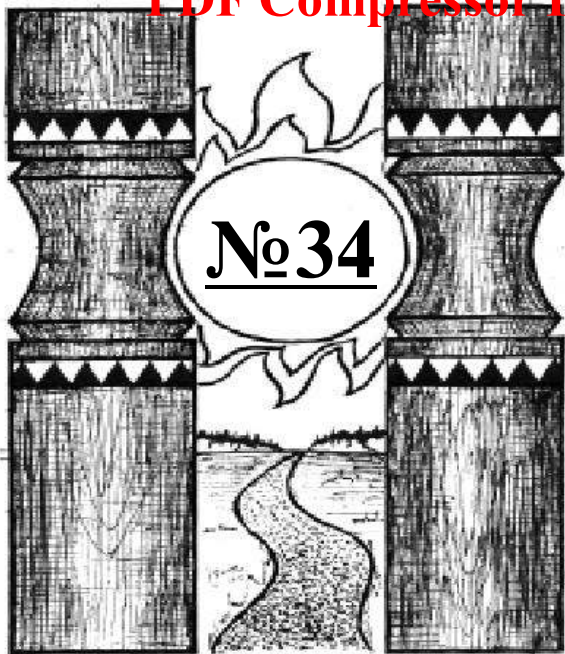
Твой Илья Прядезников, член товарищества «Саха омук».

(11 февраля 1921 г., г. Якутск ФНА РС(Я), ф. 182, от 1, д. 29, пл. 59-62.)

Бэлэмнээтэ И. ИВАНОВ

Нам ыччатын хаһыат
иһинээҥи хаһыата

«ЫЛЛЫК»

«Күн киһитэ көмүскэс, айыы киһитэ аһыныгас»

**ЫЧЧАТ: «ҮТҮӨНҮ ОҢОРУУ
- СҮРГЭНИ КӨТӨБӨР»**

Быйыл Нам улуугуар 14 нэһилиэк халаан уутугар барбытыттан 6-та улахан-нык эмсэбэлээтэ. Дьон үгүс сылларга муспут баайа биир түгэ э күдэ э көттө. Төһө даҕаны араас хайысхалаах көмө барбытын иһин, өр кэм э дууһаларын биэрэн үлэлээбит дьон сүтүгүн төнүннэрэрэ уустук. Ол да буоллар хоромньуну аах-пакка, ыарахан балаһыанньаҕа түбэспит нэһилиэктэргэ республика араас үөрэх кыһаларыттан, ыччаттар күүс-уох көмөтүн көрдөрбүттэрин билиһиннэриэм.

Соторутааҕыта эрэ уу аҕалан «кэбиһиилээн» бырахпыт мастара суол кытыгытыгар кыстана сыталлара бу баарга дылылара... Өрөбүл күн ыччат политикатын сүрүннүүр специалиһа Николай Парников, строительнай штаб салайааччыта Афанасий Винокуров ууттан улаханнык эмсэбэлээбит Хатын Арыы, Нам, Партизан, Үөдэй нэһилиэктэригэр үлэли сылдьар этэрээттэри кытта көрсүһэ, үлэ хайысхатын торумнаһа сырыттылар. Бу акцияларга СР ыччат министерствотын көбүлэ-эһининэн араас үөрэх кыһаларыттан 172 устудьуон аймах кытыгыны ылла. Олорор сирдэрин уонна итии аһылыгы «Нам улууһа» МТ, олохтоох нэһилиэктэр тэрийдилэр.

Туох үлэ-хамнас барбытын сиһилии хаартыскалар кэрэһэлиэхтэрэ.

Бүгү ү күн геройдарынан буоллулар – тутар этэрээттэр

Данил Уфимцев - СР орто үөрэхтэр общественнай түмсүүлэрин салайааччыта, комиссар

Улуус киинигэр 11 киһилээх этэрээт тутуспутунан киин суолу көрүүх бэтэрээ өттүгэр эрчимнээхтик ыраастаан бүтэрдилэр. Салгыы үлэлэрэ: Да-адар анныгар канава хаһыы, ыһыахтыыр киин пааркаҕа эргэ объектары көтүрүү, «Сандалы» остолобуой аттыгар уулусса быһа охсууутугар кумах кутуу, муостатын о оруу.

Максим Макаров - СГУ тутуу этэрээтин хамандьыра, Нам улуунун устудьуоннарын председателэ

Бааһынаҕа үүнээйини ыһыахха син буолбут

Руслан Михайлов - МГЕР Дьокуускайдааҕы салаатын председателэ уонна СГУ профкомун сэбиэтэ.

Икки биригээдэ уопсайа 38 буолан нэһилиэк суолун, социальной объектар сирдэрин-уоттарын ыраастаатылар. Биирдиилээн дьон көрдөһүүлэрин алы гыммакка толордулар. Билигин СГУ салааларыгар зачет, экзамен үгэннээн турар кэмэ. Онон сессия кэмигэр сорох устудьуоннар бэйэлэрин «сиэртибэлээн» кэлбиттэр, ол эрэри «экзамэннаах предмепитигэр үчүгэй бэлэмнээхпит» диин эрэллээхтэр. Үлэ-һиттэр хас да сиринэн кыстаабыт мастарын аны хайдах эмэ гынан умаппыт киһи диин баҕа санааларын сир-дойду иһиттэҕэ буолуо, сотору буолаат, ууттан буочука а араа сэлээркэ устан кэлбитин булбуттар. Биллэн турар, баҕа санааларын толорбуттар. Булумньулар итинэн эрэ бүһүлүтүк. Лапта уонна футбол мээчигин тэ инэн булан: «Киһээ хама-анданан күрэхтэһиэхпит», — диин ыһа-тоҕо кэспээтилэр. Түмүккэ уолаттар санаалара биир: «Нэһилиэнньэҕэ үтүөнү о орбуспут сүргэ-битин көтөбөр».

Партизан нэһилиэгэр икки биригээдэ күргүөмнээхтик үлэли сылдьалларыгар түбэстибит. Хамандьырдар:

Максим Павлов - СГУ «Энергия» тутуу этэрээтин хамандьыра.

Олбуор хомуллуон күн аңаарын иннинэ

Киһээ алта часка ууттан саамай улаханнык урусхалламмыт Үөдэй нэһилиэгэр тийдибит. Төһө да эмсэбэлээнэр, кэрэ сәбэртин сүтэртэт кэрэ айылҕалаах сиргэ 22 устудьуон атын хайысхалаахтык үлэни ыһыттылар. Ол курдук, 5 түүлбэннэн арахан тыыл ветераннарыгар, нэһилиэк кыаммат ара атыгар туох үлэ баарынан ылсан харыларын хамсаттылар. Биһиги Эверстовтар диин кырдыаҕас ыалга сырыттыбыт.

Күүспүтүн-кыахпытын сөптөөхтүк туһаныахпыт үгүһү ситиһиэхпит!

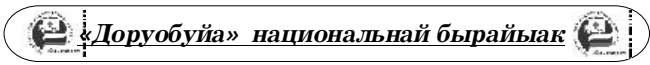
Инокентий Петров - ЯГИТИ тутуу этэрээтин хамандьыра.

Кини балай да опыттаах үлэһит, хамандьыр. Ол курдук, саха сириттэн 25 буолан Владивостокка «САММИТ АТЭС -2012» туппуттар. Ааспыт сыл түмүгүнэн кини этэрээтэ Россияҕа «Басты тутуу этэрээтэ» үрдүк ааты Дойду тэбэр сүрүбэр - Москваҕа чистээхтик сүкпүтэ. Быйыл да 40 оҕону үлэлэтэр санаалаах. Табыллынаҕына, Олимпийскай оонньуулар быгыттылар сирдэригэр Сочига үлэли, тутуһа барыахпыт.

Дьылээх хаһаайын Иван Матвеевич Эверстов кэспииринэн кинилэр дьылээрин атыттарга холоотоххо улаханнык уу ылбатах. Ол эбэтэр, котельнайдарын муостатын эрэ таһыйбыт үһү. Онон чугас эргин ыаллара кинилэргэ кэлэн «быһааммыттар». Уу кэлэн түүрө-ла кы быраҕаттаабыт кырдыаҕас дьо о кыах тийибэт мастарын, бөхтөрүн -сыыстарын устудьуоннар кэлэн хомуйбуттарыгар дьылээхтэр үөрүүлэрэ му ура суох. Туох үлэ барбытын багыһынара сылдьан 30-ча сүөһү турар хотонун иһин-таһын көрдөрдө. Маны таһынан, ампаарга 3 тонна курдук ыһы хортуоппуйа ууга барбытын хараастан иһитиннэрдэ.

Дьэ, бу курдук өрөбүл күннэргэ ыччаттар тигинэччи үлэлээтилэр. Хамандьырдар байыастарыттан астыннылар, олохтоохтор этэрээттэргэ махтаннылар.

«Дорубуя» национальнай бырайыак

ИРАЭБИЛГЭ ЭППИЭТТЭН...

Киһи барахсан сааһыран истрэтин аайы олоххо тардыһыта кууһурэн, чугас дьоммор туһалаатарбын ханнык диэн доруобайдык сылдыһан баһарар. Ааспыт ыйга улуу сыйлыгынан отчуоттар сылдыһан иһиттэххэ, медицинэ эйгэтигэр үгүс ыйыты кириэр. Саамай долгууар бопчуруостара эмптомп туһунан буолар эбит. Төһө да билгитин эминэн эргинэргэ үгүс ыарахаттар, сокуоннар кытааппыттарын иһин, «8 №-дээх аптека» тиһигин быспака үлэлиир.

Бары ирдэбилгэ сөп түбэхэр хаачыстыбалаах эмтэри ажалан туспа лабораториятыгар көрөн-истэн атыгыга таһаарынын дьон хамафатык ылар. Маныаха эбии сылын аайы тендергэ кыттан, субсидия ылан ыарыһахтары хаачыйаллар. Босхо эминэн туһанааччыларга федеральной, региональной, олохтоох бэйэни салайыныны - барыта үс программанын үлэ ытыллар.

Ол курдук, федеральной программанын улууска 840 инбэлиит, региональной программанын 127 тыыл ветераннара, оттон олохтоох салайыныны программаҕа үстэригэр диэри саастаах оҕолор, инбэлиит категориятыгар хапсыбат көккэ ыарыһаах (диабет, сүрэх операциятын кэнниттэн, сэллик, эпилепсия, арамачыыс о.д.а), алталарыгар диэ-

ри саастаах элбэх оҕолоох дьэи кэргэн оҕолоро итиэнэ атын тас дойдугарга сэрйилэспит вегетарианнар босхо эмп өтүнэн туһаналлар.

Бу программаларынан үлэ барар буолан, үгүс ыарахан түгэ э түбэспит ыарыһахтар-

га улахан көмөлөөх. Холобур, бу программанын ааспыт сылга сүһүөбүнэн инбэлиит 9 саастаах оҕо 545 000 солкуобай суумаҕа эмтэммит. Ааспыт сылга бу программаларынан 34 662 рецепт атаммыт эбит. Атын улустары тэни тутан көрдөххө, 2-3 бүк улахан көрдөрүү. Көрүллэр үп улаатарын 2006-2007 сс. аптека сэбиэдиссэйэ В.П. Крылова депутатты сылдыһан туруорсан ситиспит.

Эмп сыанатын, хаачыстыбатын туһунан «8 №-дээх аптека» ХЭТ салайааччыта Валентина Петровна Крылова бу курдук иһитиннэрэр:

- Биһиги ыарыһахха сүкэн суолталаах эмтэритин государство сыананы сааһылаан, тэнен биэрэр докумуоннарыгар сүһүөбүнэн сыаналыбыт. Бу 2007 сыллаахха тахсыбыт докумуон са ардыллан 2009 сыл ахсынны 30 күнүгэр таһыста. Сертификаттаах эмтэри ажалабыт, эмп хаачыстыбатын барытын анал лабораторияларга бэрэбиэркэлиит, ирдэбилгэ сөп түбэхэр температураах хосторо, оборуодованиеларга уурабыт.

Быйылгы сылга РФ президентэ Д.Медведев ырыытын быһыгар медицина-эйгэтигэр, эмкэтомко туспа болжомто уурбут. Онно этилэринэн былаан быһытынан 2015 сылга 25% бэйэбит дойдубутугар (Россия) оһуулар эмтэр атылынахтаахтар, оттон 2020 сылга 50% тийэ эбиллэхтээх. Бары билэрбит курдук, били и кэмэ Россия импортнай эминэн хааччыллан олоор. Тастан кирибит эмп таможнай, регистрация о.д.а. ороскуоттар эбиллэнэр сыаната ботуччу буолан тахсар. Итиэнэ, дойду үрдүнэн медицинэ уларыыны барыахтаах барылын иһитиннэрдэ.

Түмүктээн эттэххэ, балыһа, поликлиника бюджетнэй тэрилтэлэр эбит буоллахтарына, аптека бэйэтин ороскуотун-барыһын ааһынан көрүнэр туспа тэрилтэ быһытынан үлэһэбитэ хаһыс да сылыгар барда. Ааспыт 2009 сылга дойду үрдүнэн аптекаларга эмп сыанатыгар прокуратура, Роспотребнадзор бэрэбиэркэтэ буолбута. Ол түмүгэр бири да алғас булуллубатах.

Мария САВВИНОВА

ИДЬУО сэрэтэр

САЙЫН – СЭРЭХТЭЭХ КЭМ

Республикаба оҕолор суолга, массынаба эчэйилэрэ, араас мээрэр ылыллаларын үрдүнэн, ачаабаат. Ол курдук 2010 с. ыам ыйын 11 к. туругунан Саха сиригэр 16 саастарыгар диэри оҕолор кыттыылаах 39 суол быһылаана бэлиэтэннэ, олорго 43 оҕо эчэйдэ. Сокуоннай саастарын ситэ илик оҕолорго сыһаннаах суол быһылаана, былырыны ы көрдөрүүнү кытта тэ нээтэххэ, 11,4 % элбэтэ, оттон эмсэ-бэлэбиттэр ахсааннара 13,2 % улаатта. Республика үрдүнэн бу көрдөрүү 15 % тэ нэхэр уонна Россия үрдүнэн манньк көрдөрүүнү баһыйар (10% кэри э).

Эмсэбэлэбит оҕолортон үксүлэрэ сатыы хаамааччылар (27). Сүрүн төрүөтүнэн кинилэр суолу туоруур быраабылалары кэһиһэрэ буолар. Массынаба олоorso сылдыһыт оҕолор эчэйилэрэ аһыйаабата эмиз дыксыннэрэр. Бу сылга суол быһылаанын түмүгэр эчэйбит оҕолор 34 % массынаба олоорбут пассажирдар этэ, бу түбэлтэлэргэ анал тутар тэриллэр уонна оҕо кириэһилэрин туттуллубатахтар. Элбэх оҕону тийи сөптөөхтүк тэриллэбэтэбин түмүгэр, быһылаан таһара эмиз бэлиэтэнэр. Эссө быйыл бири оҕо массынаны ыта сылдыһан быһылаа түбэспитэ.

Өр сыллаах чахчылар көрдөрөллөрүнэн, оҕолор суол быһылааныгар түбэһилэрэ дьыл кэмтэн тутулуктаах — ордук ыам ыйыттан балаһан ыйыгар диэри буолар. Ол курдук 2009 с. 60,3 % быһылаан (82) бу кэм э бэлиэтэммитэ, олоортон 61 быһылаан (44,8 %) — сайыны каникул кэмигэр. Сайын велосипедтаах, скутердаах уонна мокиктаах оҕолор аварияланаллара элбири.

Оҕолор ортолоругар суолга-транспорга эчэйиини уонна суол быһылаанын сэрэтэр үлэни сайыны каникуллар иннинэ уонна кэмигэр 2010 с. ыам ыйын 17 к. — бэс ыйын 17 к. «Болҕойу — оҕолор!» тус сыаллаах профилактической операция маһыгы этаба ыыталлар.

Л.О. БОЕСКОРОВА, ИДЬУО ГАИ инспектора, милиция лейтенана

ҮЙЭТИТИЛИЭ СУОХТААХ

Нууччалар 17-с үйэбэ аан маннай Олүөнэ өрүс устун сүүрүгү таһнары мас аалынан устан кэлээт, чуумпуга олоорбут Саха дьонун аймыыллар. Уотунан уһуулар саа сэптээх буоланнар, күүс өттүнэн кириэн испиттэр. Кинилэртэн уһулдучу чорбойбут воевода баһылыга Василий Поарков буолар. Кини Наммыт сирин Бөтүгэр тийэ оҕону, дьахтары аһынар санаата суох, ангар кырыы, 300 киһини балаһанна симиэтэлээн, көр оҕостон көрөн туран уматан кэбиспитин туһунан суоһар сурах ол саһанааһы саха дьонугар өс-саас кыымын күөдүһүтэ.

Төһө да түөрт сүүс сыл аастар бириэмэ ол алдархайы оһоруо суох. Поарков уулусса санаата, абарда турар. Бу уулусса аатын уларытар туһунан боростуой дьон туруорса сатаабыттары таах хаалан испитэ. Дьон, норуот туһугар үлэлиир үрдүкү чөмкөлөрбүт кэли киһи ити курдук кэбилээбитин герой курдук көрөн, өрө тутан кини куорашыт бири сүрүн уулуссатыгар аат биэрбиттэрэ, биһиэхэ, тустуулаахтарга, кыһыны-абаны өссө биэргэтэр. Арай, ханнык эрэ аба-бытын мүлүрүтэри олохтоох дьон бөтүгүнэр кутуран сэргэтин туруорбуттары, тыл сирэ кыараһас буолан киэн сиргэ биллибит.

Оттон уулусса маяк буолан кэпсии турдаҕа: «Бу мин 300 киһини умашытым бэлиэтэ», — диэн. Ити биһиги, сахалар, мөлтөхпүтүн дакаасты турдахпыт.

Н. КОКОРЕВ, тыыл ветерана

(Бүтүүтэ. Иннин 65 нүөмүргэ көр)

Саха сириттэн бу 16 уол өлүүтүн быһаарсыыга уонна силиэстийэлээһингэ бири да юрист үөрэхтээх киһи уонна адвокат ылсыбатахтара сөхтөрөр уонна кэлэтэр. Юрист үөрэхтээхтэр уонна адвокаттар ылсыбыттары буоллар, юрист үөрэбэ суох киһитээбэр элбэҕи ситиһэн, үгүстэрэ суукка тийиэхтэрэ эбитэ буолуо.

Ил Түмэн председателигэр В.Н. Басыгысовка, народнай депутаттарга Г. Вадюхинга, С. Гоголевага, А.Г. Подголовка уонна В. Губаревка хонтуруолга ылын бу дьыалалары, саха оҕолоро өлүүлэрин быһаарсыы уонна быһаччы миэхэ көмөлөһүн диэбитим да, барыта таах халтай хаалбыта.

Президент В.А. Штыровтан, «Единая Россия» партия республиканскай отделениетын секретардарыттан Эверстовтан, А. Николаевтан «Сахаинвест» генеральной директорыттан көмө көрдөөбүтүм да, тугу да көмөлөспөтөхтөрө.

Үрдүк соллолоох тойоттор сөбүлээбэккэ, саллааттар уонна мотуруостар төрөһүтүтэрин комитетын председателигэр М.Е. Емельянова эппиттэрин толорон, М.Е. Емельянова мин ирдэһилэрбэр уонна туруорсууларбар үгүс мэхэйдэри, бобуулары кытта оҕордо. Бэйэтин личнэй амбицияларын өрө тутан уонна миэхэ куһаҕаны оҕорон, миэхэ буолбакка сулууспалы сылдыһар саха саллааттарыгар улахан өрүттээх охсууну оҕордо. Онон мин бу комитеттан таһыстым. Комитет председатели М.Е. Емельянова бу 16 саллаат өлүүтүн быһаарсыбата, ылсан ирдэспэтэ, хата, судургутта суох уустук дьыалаларга ылсан ирдэһилэрбэр моһоллору соруйан үскэттэ. Онтон кэлэйбин эрэ.

Саха сирин олохтоохторо

Саһарбат буолуохха сатамат!

БИРИ ЭРЭ ДЬЫАЛА СУУККА ТИИДЭ

төһө эмэ хаста да хаһыаттарынан, ыстатыялары суруйан туран, көрдөспүтүм үрдүнэн, миэхэ көмөнү оҕорботулар. Бу дьон-сэргэ сулууспалы сылдыһар саллааттар дьылҕаларыгар, төрөөбүт Сахаларын сириттэн тэйэ сылдыһар саха уоланнарын тус олохторугар буолар үгүс куһаҕан түгэннэригэр холуонук, отой аахайбаттык холустук уонна биһиэхэ сыһыана суох проблема диэн сыһаннаһалларын арылхайдык көрдөрөр. Бу тэйиччи туттуу саха саллаат уолаттарыгар, дьылҕаларыгар уонна олохторугар охсуулааһын өйдөөбөтөр.

Армияҕа сулууспалы барыт уолаттар биллэн турар сиппит эр дьон. Ол гын баран, кинилэр бэйэлэрин Россияскай сокуоннарынан уонна байыаннай Устаабынан көрүллэр бырааптарын уонна холубунай сокуону билбэттэр. Саха саллааттары силиэстийэбэ да, байыаннай суукка да сахалыы көрдөрүү биэрэр бырааптаахтар да, ону туһанаматтар. Юридическай терминнэр толору суолталарын билбэттэр. Бийытык кэтэх, хос өйдөөллээһин быһаара, эппиэтэ кэлин тус бэйэтигэр саллаакка туох содуллаах буолуохтааһын ыргытан өйдүү барбаттар. Онон байыаннай следственнэй отделлар элбэх уопуттаах следователлэрин

угайыларыгар кириэн биэрэлэр. Следователлэр өр сыл үлэһэбит буоланнар, силиэстийэни бэйэлэрин туһаларыгар хайдах ыгытары сатыыр уопуттара элбэх, онон следователь тэрийбит холубунай дьыалатыгар, буруйу саллаат суруйан оҕорбутун курдук сөпсөһүннэрэр харданы ылар гына бопчуруоһу саллаакка биэрэр. Саллааппыт сыры ытырбыт тураах курдук, «ээх» диэн харданы биэрэр, ону туһанан следователь салгыы саллаат бу көрдөрүүтүн биэргэтэр гына бопчуруоһу биэрэр уонна сыалын ситиһэр, онон саллаат буруйун биллимит буолан хаалар. Уолаттар оттомо

суохтук тус олохторугар, дьыалаҕа дьылҕаларыгар уонна аахайбаттык кэлэр инникилэригэр, кэскиллэригэр сыһаннаһалларыттан, армияҕа сулууспалы сылдыһан, саллаат холубунай дьыаланы оҕорон, дойдутугар буолбакка, армиятан үргүлдү хаайыыга барара билгитин да тохтообокко таһа турар. Холуоньаттан, хаайыттан бу эдэркээн ыччат үтө киһи буолан төннүбэт.

Миэхэ быһаччы көмөнү оҕордулар Нам улуунун олохтоохторо эрэ: аймахтарым, оркуолаҕа биригэ үөрэммит оҕолор уонна почтаҕа биригэ үлэһэбит коллегаларым,

сүрүннээн Үөдэй эрэ дьыно, финансовай көмө оҕордулар. 2007 с. уонна 2008 с. тэрилтэлэртэн «Саха сирэ» уонна «Кыым» хаһыаттар редакциялара, эдэр ыччат политикатын министерствота көмө оҕорбуттара. Миэхэ тус бэйэбэр көмө оҕорбут тэрилтэлэргэ уонна өйдөөн-санан төһө кыайалларынан көмөлөспүт дьонно махталбын тиэрдибим.

Кулун тутар 2 күнүгэр өлбүт саллаат ийэтэ А.М. Алексеева сокуоннай интэриэстэрин көмүскээн, кини аатыттан Уссурийскай байыаннай гарнизон байыаннай суутугар исковай сайабылыанньаны түһэрбитим.

Суут 2010 с. кулун тутар 15 күнүттэн саһаламмыта. Суос-соботох оҕотун сүтэрбит соботох ийэ Алексеева А.М. суукка кэлбитэ. Дьыаланы судьуйа, юстиция подполковнига И.В. Габрусев көрбүтэ. Суукка буруйдуур өрүтүнэн прокурор, юстиция капитана Д.В. Шеховец, Саха республикатын ыччат министерствота наймыласпыт, А.М. Алексеева адвоката В.А. Начинов уонна мин, А.М. Алексеева бэрэстэбиитэлэ сырыттыбыт. Буруйдаанааччы омугунан ингуш, ядововой М.Х. Евлюев. Суукка Евлюевы үһүс адвоката А.И. Гнитка көмүскээтэ.

Суут бэбиэскэлэри ыһыптын, А.М. Алексеева уонна мин телефонунан кэпсэппиппит уонна телеграмманан ыһыр-ыһыт үрдүнэн, 12 туоһу саллаат уонна 4 эмсэбэлэбит саллаат хайалара да суукка кэлбитилэр. Маны мин ингуштар криминальной структуралара саллааттары куттааһыннарынан уонна сааныларынан быһаарабын. Д.А. Алексеевы кытта бири ротаҕа сулууспалаабыт, билгитин Аммаҕа үлэлиир, олоор Максим Власов көрдөрүүтэ сүр наадалаах арай этэ. Ол иһин бырайыаһын төлөөһүнү уонна киниэхэ куттала суох буоллун

Татьяна Герасимовна үс күрдэх буюу нэһилик баһан ылан бырахта. «Эдвийим, быдан дыйлларга быраһай», — диэтэ. Бокуоньук кэргэнэ Ньукулай, быраас кыргыттар Аня, Вера, күүтүэт Андрей, кыра кыһыла Люба, чугас аймахтара, биригэ үлээбит табаарыстара, дүөгэлэрэ төбөлөрүн төнгөтөн турдулар.

Төннөн иһэн, ыган кэлбит харабын уутун ытыһынан соттоот, Андрей тохтууругар көрдөстө. Тая төрөөбүт, күн сирин көрбүт күндү дойдута Хатыг Сыһы, ханан эрэ манна, Тойон Мүрү собуруу өттүгэр хатын чаран быһыгар баара. Биир да дьэ хаалбатах өтөх буолбут ытык сиригэр атабынан оргууй бигээн үктэннэ. «Оо, сүрүн, биир да дьэ хаалбатах», — диэн оргууй ботугураата. Сыйр диэки көрбүтэ «биһиги үйэ-саас манна сытабыт, биһиги манна баарбыт» диэн бэлэз биэрэрдии кириэн эрэр күн тиһэх сардангаларыгар киһи уңуохтарын сулустара кылбаһан көһүннүлэр.

Тая икки саастаабар Кэбээиттэн ыччат сүөһүнү көрө сыдыан ыалдыан кэлбит эдэркээн ийэтэ Вера Пантелеймоновна икки кыыс оботун, кэргэнин хаалларан олохтон туораабытын манна кистээбиттэрэ. Ити сыл сэрэи буолан аас-туор олох сабаламмыта. Абалара Герасим Михайлович Петров күн бүгүнүгэр диэри үөрэнээччилэр дакыбайааччыга ахтыллар аатырыттан Ааллаха Үүн айаныһыта этэ. Тая оскуолаба кириэр сааһыгар баар-суох көрөр-харайар күндү киһилэрэ ыарахан ыарыһтан дьон кэккэтиттэн туораабыта. Эдвийинээн Анялыын төгүрүк тулаайах хаалбытара. Кыракый Тая көрөр киһитэ, сизтиһэр доборо икки сыла дьэ эдвийэ Аня буолбута.

Танялаах Аня төгүрүк тулаайах хаалбыттарын кэннэ абабалара Петров Семен Михайлович, сагастара Баскыа бэйлэрүгэр сыһыаран оболорун кытта обо онгостон иппиттэрэ, көрбүттэрэ истибиттэрэ. Хатыг Сыһынан, Чарангынан, Сыырдаагынан сылдан оскуолаба үөрэммитэ. Сэбиэскэй былаас интерната баар буолан, эдвийин кытта киһи-хара буолбуттара, борбуйдарын көтөхпүттэрэ. Интернакка босхо

Күннэтэ көрөр дьоммут

СЭРИИ ТУЛААЙАБА — УОРДЬАНААХ АСЧЫТ

аһылык, босхо тагас, иитээччилэр истин сыһыаннара олус ыарахан обо саастарын алы гыммытара.

Тая кыра эрдэбиттэн сытыы-хотуу, бэйэтин бэркэ кыанар, кытыгырас кыыс этэ. Үчүгэйдик такайар, уһуйар тренердээзэ буоллар, күүһүнэн аатырбыт абатын туйабын хатарыа хааллаба. Бөтүрүөп Гириисэттэн ыйытабын: «Тая төһө күрэхтээр этэй?». Киһим сонно күө-дьаа: «Спортсменка бөбө, атабынан да сүүрэрэ, хайыһардыыра да, быаны да ойоро», — диэн кэпсиэр.

И.М. Жирков «Уус-Алдан чулуу спортсменнара ХХ-с үйэ» диэн кинигэтин эдвийин ыарыылы кэлэ сылдьан көрдөөн ылан, дьон быһыгар турарын булбута. Киниэхэ Клара Афанасьевна эппит этэ.

«Урожай» общество 50, республика 29 төгүллээх чемпионкатыттан, биһиги бары сүгүрүгү спортсменкабытыттан Иванова-Черноградская Татьяна Ильиничнатын телефонунан ыйытабын: «50-60 сыллардаахха Петрова Тая диэн сүүрүк кыһыгы билэр этин дуо?». «Оо, ону хантан өйдөхпүнүй?». «Иван Михайлович кинигэтигэр баар», — диэбин. Мин соһуйум иһин Татьяна сонно «ханнык страницаба?» диэн кинигэни тутан олоорор курдук ыйытта. Мин: «128-с страницаба, 1956 с. хаартыскаба», — диэбиппэр, үөрбүт сага: «Биллим, биллим. Төгүрүк сирэйдээх манган кыыс Петрова Тая. Бэркэ күрэхтээр, күүстээх спортсменка этэ», — диэн дорбосонноохтук сагарда. Кырдьык Татьяна Герасимовна күн бүгүн дабыны кэрэ сэрэтин сүтэрбэккэ, Татьяна Ильинична эппитин курдук төгүрүк сирэйдээх, манган, киһи кырдыабас диэбэт киһитэ.

Түүн 3 чаас саана бүтэхки паромунан этэнгэ туораан асфальт суол устун ЭНСИЭЛИ хочотун диэ-

ки айаннаатылар. Өр-өтөр буолбата, Нам бөһүөлэгин сырдык уоттара хараган түүн угуйаыгыра, күүппүт курдук чабылыһа түстүлэр. «Мин дьолбун манна, Намга булбутум», — диэн са-

наа Татьяна Герасимовнаны үйэ тутта, чабылыһар сырдык уоттары кытта сылаас изиһи буолан дууһатын таарыда.

1967 сыллаахха Намга эдвийигэр Рехлясова Матренаба көһөн кэлбитэ. Эдвийэ кэпсэтэн оройуон остолобуойугар поварынан үлэзэ кирибитэ. Киһи сөбүөх, номнуо 42 сыла ааһа охсубут. Бастаан-утаа «Хатыг Сыһытын» дьонун-сэргэтин, Мүрүтүн олус ахтар, суохтуур этэ. Үтүө дьону кытта добордоһон, туох баар өйүн-санаатын үлэтигэр ууран, коллективка себүлэтэн, үөрэнэн барбыта. Сотору сытыары-сымнабас майгылаах, суоппар идэлээх Уйбаан Филипповы кытта добордоһон, устунан таптанан ыал буолбуттара. Икки уол оболонор быр-бааччы ыал буолан, икки этээстээх, киэн-

куон дьэилэнэн, олох диэн тугун, дьол диэн ханныгын, эттэринэн хааннарын билэн, эһэ, эбэ дэтэр саастарыгар тийбиттэрэ.

Иппит ийэтэ Үлэ Кыһыл Знамята уордьяннаах үйэтин тухары холкуоска ыанньыксытынан үлээбит Охлопкова Прасковья Михайловна Намга кэлэн олох-суйбута, добор-атас буолбута. Татьяна остолобуойга хам-түм айаннаан иһэр Уус-Алдан дьоно кэллэхтэринэ, ирээ-хоро кэпсэтэн ахтылбанын таһаарара. Оттон уус-алданнар «бэйэбит кыыспыт» үлэлиир диэн астына кэпсэтэллэрэ.

1991 с. Федорова В.Н. «Блюда народов Якутии» диэн дьобус гынан баран, тупсабай онгоһуулаах кинигэ таһыгар «Хатыг Сыһыттан» төгүрүк тулаайах хаалбыт кыыс, Татьяна Герасимовна сахалы тагастаах хаартыска мичээрдии турара киллэриллибит. Бу хаартысканы көрөөт, Черноградская Татьяна төгүрүк сирэйдээх манган, ис кирибэх кыыс диэбитэ олус да бэргэни, 50 сыл буолан баран өйдөөбүтүн сөбө санаатым.

Татьяна Герасимовна 15 сыл устата саха саарынын, сүдү киһини Иннокентий Тарбаахабы кытта үлээбитинэн киэн туттуон туттар. «Мин асчыт идэтин энкилэ суох баһылаабыт кизинэ, Иннокентий Иннокентьевичка түбэспитим — дьол. Киниэхэ мунгура суох барба махталбын этэбин уонна бу орто дойдуга бары үчүгэин, өссө да үүнэ-сайда, талаана арылла турарыгар ис сүрэхпиттэн баарабын», — дьиннээх ис санааны ис сүрэхиттэн этэр. Тарбаахап эмиэ тулаайах үөскээбит, олох ыарахаттарын этинэн-хаанынан билбит киһи Таняны өйдүүр, өйүүр.

Татьяна Герасимовна 40-тан тахса сыл устата үгүс айанньыттары, суоппардары, спортсменнары, күүстээх үлэзэ сльдьар тууу дьонун, аата-ахсаана суох элбэх нэһилиэниэни миннигэс

аһынан аһатан махтал, баһыыба тылларын ылыан ыллаба. «Дьонго үтүөнү оноруу үтүө төлөбүрдээх» диэн мээһэзэ эпэтээр. Ол курдук, Татьяна республика үгүс улуустарыгар Боронго, Хаандыгаба, Майаба, Покровскайга, Чурапчыга, Нерюнгрига, Бүлүүгэ «Манчаары оонньууларыгар» тиһигин быспака сырытта. Азия оболорун спортивной күрэхтэһиилэригэр тас дойдулар спортсмен оболорун миннигэс аһынан аһатан, махтал тыллары омукартан истэр дьолломмута. Икки төгүл Россия тэбэр сүрүбэр Москва куоракка бэйэтин идэтинэн баран үрдүк сополоохтору аһатар чизэ-кэ тиксибитэ.

Бастагы Президент М.Е. Николаевы, В.А. Штырову, Б.Н. Ельцини, В.В. Путины аһаппыт диэн киэн тутта кэпсири киһи аһыах буолуо. Талааннаах асчыт, амарах ийэ, таптаһаах эбэ, хос эбэ буолар дьолу обо саһыттан тулаайах хаалбыт Татьяна Герасимовна биригэ үлээбит дьүөгэлэрин, биир идэлээхтэрин, эйэлээх, түмсүүлээх коллективин көмөлөрүнэн ситиспитин астына, киэн тутта кэпсиэр. Филиппова Т.Г. Нам улууһун бочуоттаах олохтооһо, үлэ бэтэрээнэ, потребкооперация туйгуна, элбэх правительственной наһараадалардаах, грамоталардаах. Кини өр сыллаах сыралаах үлэтин сыаналаан, 2007 с. «За вклад в развитие потребительской кооперации России» уордьяннан наһараадаланан үөрүүтэ өссө үрдээбитэ.

Кини олоххо күндүттэн күндү ситиһиллэрэ үс уола, кийииттэрэ, алта сиэнэ, түөрт суо сиэнэрэ буолаллар. Маны барытын хатын мас тулаалаах, чиргэл тиит мас алардаах, үрдүк мыраан тулаалаах, дьулуруна устар улуу Өлүөнэ өрүстээх, киэн нэлэмэн ЭНСИЭЛИ хочотугар олонор Нам улууһугар ситистэ. Татьяна Герасимовнаба кэлэр кэнээри ыччаттарын эбиллэ турдуннар, кинилэр олоххо ситиһиллэрэ эйигин үөрдэ, дьоллуу турдуннар.

Владимир КОЛЕСОВ-КЫТЯН, РФ Журналистары союһун чилиэнэ, «Мүрү саһарбата» хаһыат 2010 сыл ыам ыйын 19 күнүттэн (Төлөбүрдээх төрүөккэ бэчээттээр)

диэн биһигини кытта Уссурийскайга биригэ сылдьыныгы гариантилаан, көрдөһө сатаатыбыт да, кэлбэтэзэ хомотто, биригэ сулууспалаабыт, өлбүт армейскай табаарыһын көмүскэспэтэзэ кэлэттэ.

Суут бастагы заседаниетыгар воинскай чаас бэрэстэбиитэллэрэ: воинскай чаас правовой отделынын начальнига старшай лейтенант А.Е. Сухоруков уонна киһи солбуяааччыта лейтенант Ю.Х. Абдуллин кэлбэтэхтэрэ.

Туоһулар кэлбэтэхтэринэн, суукка кинилэр суругунан көрдөрүүлэрэ эрэ ааһылыннылар. Бу туоһулар көрдөрүүлэрин биэргэтэн биэрэр туоһу суоҕа уустуктары үөскэтэ сырытта. Онон эбии буруйдаанааччы Евлоев адвоката А.И. Гнитка медицинскэй экспертиза түмүктэрин хаттаан онгортору ситиһэ сатаата. Хаттаан экспертиза ытыгытыгар 30 хонук көрүллүбүн, суут өссө биригэ уһуон сөп этэ.

Евлоев адвоката А.И. Гнитка ходатайствотынан, суукка медицинскэй түмүгү онгортуп экспертиэр М.А. Жукова уонна Н.А. Грязнова чуолкайдыр уонна туоһулар көрдөрүүлэрин биэргэтэр быһаарылыларын биэрбиттэрэ.

Буруйдаанааччы Евлоев М.Х. ыам ыйын 5 күнүгэр тутулан хаайыллан баран, ахсынны ыйга дылы следственнэй изоляторга хаайыллан олорбут. Онтон адвокатын ходатайствотунан, ханна да барбаппын диэн баппыска биэрэн баран тахсыбыт.

Предварительнай силиэстийэ докумуоннара, Евлоев хаайыыга олоруутун салгыы уһатар суут уурааһын уһатарга, бизэстэ суукка туттулла сылдьыбыттар. Бу следственнэй отделтан суукка төттөрүгэ таары ыла, биэрэ сылдьан, туоһулар М.А. Власов, А.Е. Полковников, В.И. Бегунов, А.С.

Смоляков уонна С.Н. Шишкин дьин көрдөрүүлэрин, байыаннай следственнэй отдел сотрудуниктара сүтэрэн кэбиспиттэр. Копиялара эрэ хаалбыттар. Онтон дознание докумуоннара, ол иһигэр Д.А. Алексеев сулууспалаабыт чааһын бары офицердарын суругунан быһаарылылар олорчу сүһүттэр. Атын туора киһи көңүл сылдьыбат, иһигэр уонна таһыгар харабыллаах, ким хас чааска, мүнүүтэзэ кэлэн кирибитэ, тахсыбыта барыта суруллан бэлэстэнэр кытааннах режимнээх тэрилтэтэн, учуоттанар докумуоннар сүтэн хаалыылара, бу туһугар дьикти быһыы-майгы буолла.

Дознание докумуоннара сүтүүлэрин куоһур онгостон, буруйдаанааччы адвоката А.И. Гнитка Евлоевы олоҕо суох буруйдуугут, Кавказ омуга диэн омугунан көрөн буруйу киниэхэ сүктэрэбит диэн олуйсан турда. Биир да омугунан ингуш саллаатыттан көрдөрүү ылылыбатах. Буруйдуур көрдөрүүнү биэрбит саллааттар бары омугунан учуулаар, онон кэлтэй буруйдаанһын, бу национальнай атааннаһын диэн буруйдаанааччы Евлоевтын куолулаатылар.

Инньэ гынан, суут аны бу холубунай дьыаланы силиэстийэлээбит следователлэри: Э.В. Шестаковы, И.А. Марчуковы уонна П.В. Песеговы суукка ыгыран, туоһулар М.А. Власов, А.Е. Полковников, В.И. Бегунов, А.С. Смоляков уонна С.Н. Шишкин көрдөрүүлэрин копияларын чуолкайдыр уонна биэргэтэр быһаарылыларын ылбыта. Ол кэнниттэн суут бу көрдөрүүлэр копияларын дьиннээгинэн билиэн туран биэргэспитэ. Онон суут кэмигэр следователлэр дьаладай быһыыларгыттан үөскээбит күчүмэрийэ мүлчү түһүү буолла. Суут адвокат А.И. Гнитка туоһу быһыытынан ыгырыт

байыаннай чаас офицердарын: 2 рота взводун командирын лейтенант И.М. Аболонков, взвод командирын лейтенант С.Ю. Онуца уонна 2 рота командирын иигэр үлэзэ солбуяааччытын старшай лейтенант В.С. Смирнов көрдөрүүлэрин иһиттэ. Бу офицердар көрдөрүүлэрэ хата Д.А. Алексеев өлүүтүн дакаастааһынна уонна исковай сайбылыанһыны көмүскүүргэ туһалаах өрүттээх буолла. Бу офицердар көрдөрүүлэрэ, чаас командованията чааска бэрээдөк суоһун, Устаап туһулулубатын, саллааттары кырбааһын уонна призыннан сулууспалаабыт кэлбит саллааттаран ингуштар хас ый айы хамнас быһыытынан ылар харчыларын былдьылыларын биллэлэрин уонна Евлоев чааска неформальной лидер буоларын биллэлэрин биэргэттэ.

2009 с. Д.А. Алексеев тыннаафар воинскай чаас психологынан оччолорго сулууспалаабыт лейтенант В.А. Игнатов көрдөрүүтүн суут истибитэ.

Суукка прение сторон, адвокаттар, прокурор, эмсэбэлээччи А.М. Алексеева уонна мин тыл этибит туох да уратыта суох стандартнайдык ааста. Прокурор буруйдааһы 6 сыла уопсай режимнээх хаайыыга уураахтыгы модьуйбута уонна воинскай чааска түһэриллибит исковай аккаастыгыра эппит соһутта. Ону киһи байыаннай прокурор буоларынан «честь мундира» көмүскүүрүнэн уонна «суор суор хараһын онпот» диэн бэргэн этилэринэн, чаас командованиятын диэки охтор диэн сыаналыбын.

Сокуонунан көрүллэринэн туһанан, буруйдаанааччы Евлоев суукка доптуруостан уонна кылгас сайабылыанһаттан ураты атын көрдөрүүнү биэрэгэн аккаастаммыта. Буруйдаанааччы адвоката А.И. Гнитка буруйдаанааччы Ев-

лоевы туох да олоҕо суох холубунай эпхиэккэ тардаллар, онон киһи буруйга суох диэтэ. Евлоев буруйу оноруута суоһунан, исковай сайабылыанһа бары пуунун биллимиһин диэтэ.

Евлоев буруйун тугу да биллимэтэ, ол гынан тиһэх тылы адвокатын кытта консультациялаһан эрэ баран этэбин диэн эппитин судьуйа И.В. Габрусев себүлэспитэ. Суут Евлоев тиһэх тылыгар анаан анал күнү ыам ыйын 19 күнүгэр анаабыта.

Байыаннай чаас бэрэстэбиитэлэ старшай лейтенант А.Е. Сухоруков байыаннай чааска түһэриллибит иска бары пуунун утарда уонна байыаннай чаас Д.А. Алексеев өлүүтүгэр туох да буруйга суох диэн эттэ.

Суут заседаниета анаммыт күнүгэр, ыам ыйын 19 күнүгэр, буруйдаанааччы олоорор куоратыгар, Владивостокка суоҕа тыллыбитэ. Бу буруйдаанааччы Евлоев Владивосток куораттан, олоорор сирбиттэн ханна да барыам суоҕа диэн биэрбит баппыскатын кэспитин туоһулуур. Адвокат А.И. Гнитка ийэтигэр телефоннаабытыгар, Евлоев дьыэтигэр кэлбэтэзэ икки хоммутун киниэхэ ийэтэ эппит. Ол аата онно ааспыт судебнай заседание кэнниттэн, Евлоев хаайыыга түбэхэр буоллум диэн, Хотугу Кавказка, төрөөбүт Ингушетиятыгар күрээбит буолуон сөп. Онтон киһини көрдөөн булар кыаллыбата буолуо.

Судьуйа аныгысык судебнай заседаниега дылы, ыам ыйын 26 күнүгэр диэри буруйдаанааччы адвокатыгар А.И. Гнитка Евлоевы ханна баарын билэригэр уонна суукка ыгырыарыгар эттэ. Ити күн Евлоев суукка кэлбэтэзэ, киһини дьэ розыска биллэрэгэ уонна булан суукка күһэйэн ажалара быһаары тахсыага диэн эттэ. Сүтэн хаалбыт буруйдаанааччыны, Евлоевы көрдүүр суһал ирдэбил дьаһала тахсы-

бата. Онон Евлоев суола сойоруугар, Хотугу Кавказ хайаларын быһыһыгар сүтэн, симэлийэн хааларыгар элбэх күннээх бириэмэлээх буолла.

Үөскээбит быһыыны-майгыны сөпкө, хайдах баарынан реальныйдык сыаналаан, сүһпүт буруйдаах өтөрүнэн көстөрө күчүмэрийэн учуоттанан, адвокат В.А. Начинов А.М. Алексеевага халтай таах күндүдьылы кэтэһэргэ барыаххынаафар дойдугар барарын ордук диэн сүбэлээтэ. Онуоха эбии мантан салгыы буолар суут заседаниеларыгар А.М. Алексеева баар буолара ирдэниллибит. Сокуон кинитэ суох дьыаланы салгыы көрөрү көңүлүгүр, ол оннугар суукка адвокат В.А. Начинов А.М. Алексеева интэриэһин салгыы көмүскүүр.

Буруйдаанааччыта суох салгыы суут буолбат, онон суут салгыыта Евлоевы булан, тутан суукка аҕаляхтарыгар диэри тохтуур.

Түөрт ый устата Уссурийскай куоракка гостиницаларга олоруу улахан хоромнуулаах буолла. Миэхэ харчынан көмөлөспүт дьонно: Шестаков Н.Р., Колмогорова В.Н., Обутова А.М., Макарова А.М., Эверстова М.Г., Эверстов К.К., Эверстов С.К., Голомарева М.А., Зырянова Е.П., Охлопкова А.П., Лиханова Н.Н., Корнилов Н.А., Колмогоров Р.Р. I, Колмогоров Р.Р. II, Колмогорова Т.Т., Евлоев А.Д., Колмогорова А.Р., Обутова А.Н., Кривошапкина З.В., Ощепков И.А., Чичигинаров С.Д., Шарапов Г.Г., Ядрев А.Н., Парников П.К., Парников Г.Н., Парников Г.Д. уонна Обутова Т.Н. орто дойдуга ордугун, күн сирин күндүгүн уонна чэгиэнчэбдик доруобуйаны баһаран туран махталбын биллэрэбин.

Роман ОБУТОВ
Үөдэй, Нам улууһа

Понедельник, 14 июня
 06.00 Чемпионат мира по футболу 2010. Сборная Германии - сборная Австралии. Продолжение.
06.30 X/ф «Отряд особого назначения»
 07.50 Армейский магазин
 08.20 Мультфильм
 09.10 Здоровье
 10.00, 12.00 Новости
 10.20 Пока все дома
 11.10 Счастье есть!
 12.20 Фазенда
 12.50 Севастопольские рассказы
 13.50 Большой финал
15.30 X/ф «Внеземной»
17.30 X/ф «Маленькая мисс Счастье»
 19.30 Творческий вечер Эдуарда Хила «Мистер Трололо»
 21.00 Время
 22.00 Мульти личности
 22.30 Чемпионат мира по футболу 2010. Сборная Нидерландов - сборная Дании
00.30 Т/с «Калифорния»
01.00 Т/с «Американская семейка»
01.30 X/ф «Век помрачения»
03.30 Т/с «Полиция Нового Орлеана»
 04.30 Чемпионат мира по футболу 2010. Сборная Италии - сборная Парагвая.

Вторник, 15 июня
 05.00 Чемпионат мира по футболу 2010. Сборная Италии - сборная Парагвая. Продолжение.
 06.30 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
 09.05 Малахов +
 10.20 Модный приговор
 11.20 Контрольная закупка
 12.20 Участок
 13.20, 04.20 Детективы
 14.00 Другие новости
 14.20 Понять. Простить
 15.30 Хочу знать
16.00 Т/с «Обручальное кольцо»
 17.00 Федеральный судья
18.20 Т/с «След»
 19.00 Давай поженимся!
 20.00 Жди меня
 21.00 Время
21.30 Т/с «Ермоловы»
22.30 Т/с «Московская сага»
 23.30 «За кулисами визита»
 00.30 Чемпионат мира по футболу 2010. Сборная Кот-Д'Ивуара - сборная Португа-

Понедельник, 14 июня
 10.30, 17.55 Футбол.
 12.40, 15.05, 17.45, 23.05, 02.45, 06.15 Вести-Спорт
 12.55 Футбол. Чемпионат мира. Сербия - Гана.
 15.15 Вести-Спорт.
 15.25 Футбол. Чемпионат мира. Алжир - Словения.
 17.35, 02.30 Вести.ru
 20.10, 03.00 ЮАР-2010
 20.55 Формула-1.
 23.25 Футбол. Чемпионат мира. Япония - Камерун.
 04.05 Наука 2.0. Моя планета
 06.30 Футбол. Чемпионат мира. Нидерланды - Дания.
 08.40 Баскетбол. НБА. Финал.

Вторник, 15 июня
 10.30, 15.25 Футбол. Чемпионат мира. Япония - Камерун.
 12.40, 15.10, 17.45, 00.10, 02.45, 06.15 Вести-Спорт
 12.55 Футбол. Чемпионат мира. Италия - Парагвай.
 17.35, 00.00, 02.30 Вести.ru
 17.55 Футбол. Чемпионат мира. Нидерланды - Дания.
 20.10, 03.00 ЮАР-2010
 20.55 Футбол. Чемпионат мира. Новая Зеландия - Словакия.
 00.25 Профессиональный бокс. Дмитрий Чудинов (Россия) против Флавио Кардозы (Никарагуа), Федор Чудинов (Россия) против Сесара Ибарры (Мексика).
 04.20, 08.40 Моя планета
 06.30 Футбол.

ли
02.40 X/ф «12 дней страха»

Среда, 16 июня
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
 09.05 Малахов +
 10.20 Модный приговор
 11.20 Контрольная закупка
 12.20 Участок
 13.20 Детективы
 14.00 Другие новости
 14.20 Понять. Простить
 15.30 Хочу знать
16.00 Т/с «Обручальное кольцо»
 17.00 Федеральный судья
18.20 Т/с «След»
 19.00 Давай поженимся!
 20.00 Пусть говорят
 21.00 Время
21.30 Т/с «Ермоловы»
22.30 Т/с «Московская сага»
 23.30 Среда обитания
00.50 Т/с «Калифорния»
01.50 Т/с «Американская семейка»
02.50 X/ф «Поспешишь - людей насмешишь»

Четверг, 17 июня
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
 09.05 Малахов +
 10.20 Модный приговор
 11.20 Контрольная закупка
 12.20 Участок
 13.20 Детективы
 14.00 Другие новости
 14.20 Понять. Простить
 15.30 Хочу знать
16.00 Т/с «Обручальное кольцо»
 17.00 Федеральный судья
18.20 Т/с «След»
 19.00 Давай поженимся!
 20.00 Пусть говорят
 21.00 Время
21.30 Т/с «Ермоловы»
 22.30 Человек и закон
23.20 Т/с «Обмани меня»
 00.10 Чемпионат мира по футболу 2010. Сборная Греции - сборная Нигерии
02.20 «Реклама для гения»
04.10 Т/с «Полиция Нового Орлеана»

Пятница, 18 июня
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
 09.05 Малахов +
 10.20 Модный приговор
 11.20 Контрольная закупка
 12.20 Участок
 13.20, 03.40 Детективы
 14.00 Другие новости
 14.20 Понять. Простить
 15.30 Хочу знать
15.50 X/ф «Хорошо сидим!»
 17.10 Федеральный судья
 18.20 Поле чудес
 19.10 Давай поженимся!
 20.00 Пусть говорят
 21.00 Время

Среда, 16 июня
 10.30, 17.55 Футбол.
 12.40, 15.10, 17.45, 23.35, 02.45, 06.15 Вести-Спорт
 12.55 Футбол.
 15.25 Футбол.
 17.35, 23.25, 02.30 Вести.ру
 20.10, 03.00 ЮАР-2010
 20.55 Футбол.
 23.50 Футбол.
 04.20 Моя планета
 06.30 Футбол.
 08.40 Баскетбол. НБА. Финал.

Четверг, 17 июня
 10.30, 17.55 Футбол. Чемпионат мира. Испания - Швейцария. Трансляция из ЮАР
 12.40, 15.10, 17.45, 00.10, 02.45, 06.15 Вести-Спорт
 12.55 Футбол. Чемпионат мира. ЮАР-Уругвай.
 15.25 Футбол. Чемпионат мира. Гондурас - Чили.
 17.35, 00.00, 02.30 Вести.ru
 20.10, 03.00 ЮАР-2010
 20.55 Футбол. Чемпионат мира. Аргентина - Корея.
 00.30 Профессиональный бокс. Виталий Кличко (Украина) против Альберта Сосновского (Польша). Бой за титул чемпиона мира в супертяжелом весе по версии WBC.
 04.20 Наука 2.0. Моя планета
 06.30 Футбол. Чемпионат мира. Аргентина - Корея.
 08.40 Моя планета

Пятница, 18 июня
 10.30, 17.55 Футбол. Чемпионат мира. Греция - Нигерия.
 12.40, 15.10, 17.45, 23.05, 02.45, 06.15 Вести-Спорт
 12.55 Футбол. Чемпионат мира. Франция - Мексика.
 15.25 Футбол. Чемпионат мира. Аргентина - Корея.
 17.35, 22.55, 02.30 Вести.ru
 20.10, 03.05 ЮАР-2010
 20.55, 08.40 Моя планета
 23.25 Футбол. Чемпионат

21.30 Чемпионат мира по футболу 2010. Сборная Германии - сборная Сербии.
 23.30 Розыгрыш
 00.50 Открытие 32-го Московского Международного кинофестиваля
01.30 X/ф «Присяжная»
 04.30 Чемпионат мира по футболу 2010. Сборная Англии - сборная Алжира.

Суббота, 19 июня
 06.30, 10.00, 12.00 Новости
 06.40 Д/ф
 07.30 Играй, гармонь любимая!
 08.10 Мультфильм
 09.00 Умницы и умники
 09.40 Слово пастыря
 10.10 Непутевые заметки
 10.30 Смак
 11.10 «Наталья Селезнева. С широко раскрытыми глазами»
 12.20 Д/ф «Юрий Соломин. Я всегда прав»
13.20 «Как украсть миллион»
 15.30 Д/ф «Мода времен Леонида Брежнева»
16.30 X/ф «Голубая стрела»
 18.00 Кто хочет стать миллионером?
19.00 «Госпожа горничная»
 21.00 Время
21.15 X/ф «Миссия невыполнима - 3»
 23.30 Чемпионат мира по футболу 2010. Сборная Нидерландов - сборная Японии
 01.30 Дневник 32-го Московского Международного кинофестиваля
01.40 X/ф «Последний король Шотландии»
04.00 X/ф «Вооружены и опасны»

Воскресенье, 20 июня
 06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 «Жил-был доктор...»
 07.40 «Служу Отчизне!»
 08.20 Мультфильм
 09.10 Здоровье
 10.20 Пока все дома
 11.10 Счастье есть!
 12.10 Юбилейная церемония «Призвание».
14.10 X/ф «Отель «У погибшего альпиниста»
 15.40 Ералаш
16.00 X/ф «Ты у меня одна»
 17.40 Спецрасследование: «Дело капитана Захаровина»
 18.50 Вечер памяти Людмилы Георгиевны Зыкиной «Я лечу над Россией»
 21.00 Время
 22.00 Чемпионат мира по футболу 2010.
 00.10 Дневник 32-го Московского Международного кинофестиваля
00.20 X/ф «Спасатель»
02.50 X/ф «Горный патруль»
 04.00 Чемпионат мира по футболу 2010. Сборная Бразилии - сборная Кот-Д'Ивуара.

мира. Словения - США.
 03.00 Вести-Спорт.
 04.05 Волейбол. Мировая лига. Мужчины.
 06.30 Футбол. Чемпионат мира. Германия - Сербия.

Суббота, 19 июня
 09.55, 15.25 Футбол. Чемпионат мира. Словения - США.
 12.10, 15.05, 17.45, 23.05, 02.45, 06.15 Вести-Спорт
 12.25 Футбол. Чемпионат мира. Англия - Алжир.
 14.35 Будь здоров!
 15.15, 03.00 Вести-Спорт.
 17.35, 02.30 Вести.ru
 17.55 Футбол. Чемпионат мира. Германия - Сербия.
 20.10, 03.05 ЮАР-2010
 20.55 Индустрия кино
 21.30 Наука 2.0. Моя планета
 23.25 Футбол. Чемпионат мира. Гана - Австралия.
 04.20 Волейбол. Мировая лига. Мужчины.
 06.30 Футбол. Чемпионат мира. Нидерланды - Япония.
 08.40 Моя планета

Воскресенье, 20 июня
 09.55, 15.25 Футбол. Чемпионат мира. Гана - Австралия.
 12.10, 15.05, 17.45, 23.05, 02.45, 06.15 Вести-Спорт
 12.25 Футбол. Чемпионат мира. Камерун - Дания.
 14.35 Страна спортивная
 15.15, 03.00 Вести-Спорт.
 17.35, 02.30 Вести.ru
 17.55 Футбол. Чемпионат мира. Нидерланды - Япония.
 20.10, 03.05 ЮАР-2010
 20.55, 04.05 Легкая атлетика. Командный чемпионат Европы. Трансляция из Норвегии
 23.25 Футбол. Чемпионат мира. Италия - Новая Зеландия.
 06.30 Футбол.
 08.40 Академическая гребля.
 09.45 Моя планета

Понедельник, 14 июня
05.20 X/ф «Гараж»
 07.20 Смехопанорама
 07.50 Сам себе режиссер
 08.40 Утренняя почта
09.10 X/ф «Потапов, к доске!»
 11.00, 14.00 Вести
 11.20 Неделя в городе
12.00 X/ф «Служанка трех господ»
 14.20 Вести-Москва
 14.30 Дежурная часть
 15.00 Юбилейный концерт Кима Брейтбурга
17.15 X/ф «Тарас Бульба»
 20.00 Вести недели
21.05 X/ф «Ванька Грозный»
23.00 X/ф «Мистер и миссис Смит»
01.25 X/ф «Анализируй то»

Вторник, 15 июня
 05.00 Утро России
 09.05 Д/ф «Александр Каверзнев. Афганский капкан»
 10.00 О самом главном
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 17.15, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Богатая и любимая»
12.45 Т/с «Путейцы - 2»
 13.40 Дежурная часть
14.50 Т/с «Тайны следствия»
16.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
17.35 Т/с «Дворик»
18.05 Т/с «Ефросинья»
19.00 Т/с «Слово женщине»
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Детективное агентство «Иван да Марья»
22.50 X/ф «Обещание»
 01.15 Вести+
01.35 X/ф «Меченые»

Пятница, 18 июня
 04.25 Футбол. Чемпионат мира. Франция - Мексика. Прямая трансляция из ЮАР
 06.30 Утро России
 09.05 Мой серебряный шар
 10.00 О самом главном
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 17.15, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Богатая и любимая»

14 июня, понедельник
 18:30 «Геван» (по г.Якутску)
 19:00 «Тубуктэр, түмүктэр»: Событох буолбатахпыт... («Хагалас» ТВ)
 19:30 «Күнчээн»: Айыы обото
 19:45 «Наши учителя» (ТВ «Чароит»)
 20:05 «Харах дальгар»
 21:05 «Саха сирэ» хаһыат аабааччытынын
 21:35 «Арыылаах орто оскуолатын 50 сылыгар»
 22:00 «Эргимтэ»
 22:15 «Утүө өйдөбүлү кытары...» («Хотун Булүү» ТВ)

15 июня, вторник
 07:00 «Новый день» (по спутниковой системе распространения)
 17:30 «Полярная звезда»: Эврика (по г.Якутску)
18:00 «Саха сирэ» Информационная биэри
 18:15 «Праздник со слезами на глазах...» (ТВ «Нерюнгри») **18:45 «Күнчээн»**
19:00 «Якутия» Информационная программа
 19:15 «Бизнес-формула»
 19:30 «Диалог с властью» прямой эфир
 20:15 «В поисках профессии»
20:30 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа
 21:05 «Байанай»
 21:35 «Простые истины»
22:05 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа (по г.Якутску)

16 июня, среда
 07:00 «Новый день» (по спутниковой системе распро-

роли»
 10.00 О самом главном
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 17.15, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Богатая и любимая»
12.45 Т/с «Путейцы - 2»
 13.40 Дежурная часть
14.50 Т/с «Тайны следствия»
16.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
17.35 Т/с «Дворик»
18.05 Т/с «Ефросинья»
19.00 Т/с «Слово женщине»
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Детективное агентство «Иван да Марья»
22.50 X/ф «На семи ветрах»
 00.55 Вести+
01.15 X/ф «Лекарство против страха»

Четверг, 17 июня
 04.25 Футбол. Чемпионат мира. ЮАР - Уругвай. Прямая трансляция из ЮАР
 06.30 Утро России
 09.05 Д/ф «Проклятие фараонов»
 10.00 О самом главном
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 17.15, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Богатая и любимая»
12.45 Т/с «Путейцы - 2»
 13.40 Дежурная часть
14.50 Т/с «Тайны следствия»
16.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
17.35 Т/с «Дворик»
18.05 Т/с «Ефросинья»
19.00 Т/с «Слово женщине»
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Детективное агентство «Иван да Марья»
22.50 X/ф «Обещание»
 01.15 Вести+
01.35 X/ф «Меченые»

Пятница, 18 июня
 04.25 Футбол. Чемпионат мира. Франция - Мексика. Прямая трансляция из ЮАР
 06.30 Утро России
 09.05 Мой серебряный шар
 10.00 О самом главном
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 17.15, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Богатая и любимая»

странения)
 17:30 «Күнчээн» доботторун ыгырар... (по г.Якутску)
18:00 «Саха сирэ» Информационная биэри
 18:15 «Хомус дьүрүлгэнэ...» («Бэрдигэс» ТВ)
 18:45 «Күнчээн»
19:00 «Якутия» Информационная программа
 19:15 «Реальные дела Президента Штырова». Видеофильм
 20:10 «Подיום чудес»
20:30 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа
 21:05 «Аал-луук мас»: Таатаа олонхо ыһыаба (ТВ фондатытан)
21:50 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа (по г.Якутску)

17 июня, четверг
 07:00 «Новый день» (по спутниковой системе распространения)
 17:30 «Хотугу сулус»: Олобухо кэрэ эйгэтэ (по г.Якутску)

18:00 «Саха сирэ» Информационная биэри
 18:15 «Память сердца...» (ТВ «Томпо»)
 18:45 «Күнчээн»: Кэрэ бинигэ
19:00 «Якутия» Информационная программа
 19:15 «Киһилээх»
 20:00 «Якутия лицом к миру»
20:30 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа
 21:05 «Тыа сирэ»
 21:35 «Навигация-2010» (ТРК «Алмазный край»)
 21:50 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа (по г.Якутску)

18 июня, пятница
 07:00 «Новый день» (по спутниковой системе распространения)
 17:30 «Геван» (по г.Якутску)
18:00 «Саха сирэ» Информационная биэри
 18:15 «Ырыа алыба...» («Нурба» ТВ)

мая»
12.45 Т/с «Путейцы - 2»
 13.40 Дежурная часть
14.50 Т/с «Тайны следствия»
16.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
17.35 Т/с «Дворик»
18.05 Т/с «Ефросинья»
19.00 Т/с «Слово женщине»
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Детективное агентство «Иван да Марья»
 22.55 Девчата
23.50 X/ф «Путешествие автостопом»
01.40 X/ф «Аферисты»

Суббота, 19 июня
05.25 X/ф «Сувенир для прокурора»
 07.10 Вся Россия
 07.25 Диалоги о животных
 08.00, 11.00, 14.00 Вести
 08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва
 08.20 Субботник
 09.00 Мультфильм
09.20 X/ф «Волшебный портрет»
 11.20 Национальный интерес
 12.15 Комната смеха
 13.10 Сто к одному
14.30 X/ф «Вокзал для двоих»
 17.10 Кто хочет стать Максимом Галкиным
 18.05 Субботний вечер
 20.00 Вести в субботу
20.40 X/ф «Путь домой»
22.20 X/ф «Мажестик»
01.20 X/ф «Бронко Билли»

Воскресенье, 20 июня
 04.25 Футбол. Чемпионат мира. Камерун - Дания. Прямая трансляция из ЮАР
06.30 X/ф «Женитьба Балзамина»
 08.10 Сам себе режиссер
09.00 «Маленькие гиганты»
 11.00, 14.00 Вести
 11.10 Неделя в городе
 11.50 Городок
12.20 X/ф «Молчун»
 14.20 Вести-Москва
 14.30 Дежурная часть
 15.00 Честный детектив
 15.30 Счастье разрешается
 17.45 Юбилейный концерт Олега Газманова
 20.00 Вести недели
21.05 X/ф «Вдовый пароход»
 23.05 Специальный корреспондент
00.05 «Мы - одна команда»

18:45 «Күнчээн»
19:00 «Якутия» Информационная программа
 19:15 «Парламентский вестник»
 19:45 «Аал-луук мас»: Уус-Алданнаабы олонхо ыһыаба (ТВ фондатытан)
20:30 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа
 21:05 «Северная Нюя» К 80-летию Ленского района
 21:30 «Преданность длиною в жизнь...»
22:00 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа (по г.Якутску)

19 июня, суббота
 17:00 «Филиал НБК в Москве»
 17:30 «Тарбаахпыттын астыаха»
 18:00 «Истинг илдьит»
 18:35 «Төрүт дорбоон»
 18:50 «New Step»
 19:05 «Кэрэ оҕо саас...»
19:30 «Саха сирэ. К нтэн к н» Информационная биэри
 20:05 «Сардаана»
 20:35 Республикаатаабы Олонхо ыһыабын аһыллыыта

20 июня, воскресенье
 17:00 «Полярная звезда» телевизионный конкурс
 17:45 «Пропеллер»
 18:00 «В гостях у «Бинго»
 18:15 «Истинг илдьит»
 18:35 «Оскуолабын таптыбын»: Чурапчытаабы спортивной интернат - оскуола
 19:00 «Төрүт дорбоон»
 19:15 «Күн Айыы үнүүтэ-оһуокай»
19:30 «Якутия. День за днем» Информационная программа
 20:05 К Дню медицинского работника «Это наша с тобой биография...»
 20:50 «Олонхо ыһыаба»
 21:35 «ТВ-спорт»: Көңүл тустууга республика турнира. I ч.
 22:40 «Ника. «Сүрэхпэр тылбыт сибэки...»

Управление пенсионного фонда в Намском улусе 18 июня 2010 года с 10.00 часов в здании администрации улуса (актовый зал) проводит семинар по приему индивидуальных сведений за 1 полугодие, приему отчетов РСВ-1 за 2 квартал и сбору наблюдательных дел, перечней льготных профессий в новом программном обеспечении.

Явка ответственных специалистов с 9.00 часов в актовом зале администрации улуса.

Управление пенсионного фонда.

К сведению ответственных работников учреждений по сдаче Перечней льготных профессий и должностей

Управление пенсионного фонда в Намском улусе (районе) доводит до сведения руководителей организаций (школ, детских садов, ЦРБ и т.д.) о начале сбора, приема и обработки Перечней льготных профессий за 1-ое полугодие 2010 года.

Напоминаем, что прием Перечней льготных профессий должен завершиться до начала приема индивидуальных сведений и расчета страховых взносов, то есть до 01.07.2010 года.

С 01.07.2010 года начинается прием индивидуальных сведений и расчет страховых взносов сроком до 01.08.2010 года.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

В соответствии с п.3 ст.31 Земельного кодекса РФ, информируем о предоставлении в аренду земельного участка, находящегося на территории МО «Тюбинский наслег»:

№	Адрес	Площадь кв.м.	Разрешенное пользование
1.	Намский улус, с. Булус, ул. Набережная 2/2	1000	Для строительства пекарни

Обращаться к землеустроителю МО «Тюбинский наслег».

ОБЪЯВЛЕНИЕ

В соответствии с п.3 ст.31 Земельного кодекса РФ, информируем о предоставлении в аренду земельного участка, находящегося на территории МО «Хатын-Арынский наслег»:

№	Адрес	Площадь кв.м.	Разрешенное пользование
1.	Намский улус, с. Аппаны, ул. Пролетарская, 20	1900	Для строительства маслозавода

Обращаться к землеустроителю МО «Хатын-Арынский наслег».

ПРОГРАММА БЫСЬАХА МО «ЛЕНСКИЙ НАСЛЕГ», ПОСВЯЩЕННОГО 65-Й ГОДОВЩИНЕ ВЕЛИКОЙ ПОБЕДЫ И ГОДУ УЧИТЕЛЯ

Место проведения: с. Намцы, ПКЮ

Дата проведения: 19 июня 2010 г.

09:00-10:45 — Оформление т/у/лгэ предприятий Ленского наслега «Алгыстаах т/у/лгэ» (ПКЮ)

10:45-11:00 — Обряд очищения «Арчылааһын» (центральное т/у/лгэ).

11:00-11:15 — Торжественное открытие БЫСЬАХА: I-Блок обряд благословения. Алгыс, осуохай (центральное т/у/лгэ).

11:15-12:00 — II-Блок театрализованное представление «Кыайыһы уанасыбыттарга Уруй, Учутталларга Айхал» в 4-х эпизодах.

III-Блок
12:00-12:30 — Приветствие главы МО «Ленский наслег» П.М. Попова, поздравление почетных гостей БЫСЬАХА, юбилейный осуохай.

12:30-13:00 — Поздравительный концерт (центральное т/у/лгэ).

13:00-14:00 — Праздничный обед (т/у/лгэ олооруу) (т/у/лгэ предприятий Ленского наслега).

13:00-14:00 — Смотр-конкурс т/у/лгэ «Алгыстаах т/у/лгэ» (т/у/лгэ предприятий наслега).

Ово т/у/лгэ
13:00-14:30 — Концерт «Чугдаарар ово саас» (Ово т/у/лгэ, ДЦ Түөлбэ).

15:00-16:00 — Детский конкурс «Кытаһына Куо» (Ово т/у/лгэ, ДЦ Түөлбэ).

Күөх театр
13:00-14:00 — Конкурс «Уһун суһуох» (Күөх театр, отв. методист МУ ЦД Н.В. Петрова).

14:00-15:00 — Праздничный концерт коллектива НПКТиД им. И.Е. Винокурова (Күөх театр, худ. рук. КЦ НПК М.А. Платонова).

15:00-16:00 — Конкурс «Саха таһаһа» (Күөх театр, методист МУ ЦД Я.П. Орлова, худ. рук. НПК М.А. Платонова).

16:00-17:00 — Праздничный концерт работников образования МО «Ленский наслег» с годом Учителя (Күөх театр, управление образования).

«Сэргэлээх» т/у/лгэ
14:00-15:00 — Конкурс «Дьирэй дэгэрэн ырыа» (Сэргэлээх т/у/лгэ, репетитор по вокалу МУ ЦД Н.А. Новгородова).

15:00-16:00 — Конкурс «Түһүлгэлээх этээччи» (Сэргэлээх т/у/лгэ, методист МУ ЦД Я.П. Орлова).

Площадь им. М.К. Аммосова, МУ «ЦД им. А.Ф. Шестакова»
20:00-04:00 — Молодежная дискотека (площадь им. М.К. Аммосова, В.С. Филиппова, Н.А. Новгородова, звукорежиссер МУ ЦД Н.В. Григорьев).

22:00-04:00 — Ностальжи 70-х, 80-х, 90-х (МУ «ЦД им. А.Ф. Шестакова», А.А. Малгина, Н.В. Петрова, звукооператор МУ ЦД И. Местников).

ЛЕНСКИЙ НАСЛЕГ КЫАЙЫ 65 СЫЛЫН КӨРСӨ УОННА УЧУУТАЛ СЫЛЫНАН, «САХА ТАҢАҢА-2010» КҮРӨХ БАЛАҤЫАНҢАТА

1. Тэрийээччилэр: И.Е. Винокуров аат. Намнаабы Технология уонна Дизайн педагогической колледжа.

2. Буолар сирэ: Культура уонна сынныалан паарката, «Күөх театр»

3. Буолар күнэ-дьыла: Бэсыйын 19 күнэ, 16.00 чаастан

4. Күрэх сыала-соруга:
— саха таһаһын төрүт үгэһин сөргүтүү;

— иис, ойуу-мандар, симэх үгэстэрин кизниик тэнитии;

— иистэһин ийдэтин үрдэтин, оупут атаһаһы;

— айар үлэ саһа хайысхатын, көрүгүн киллэри.

5. Күрэх ирдэбиллэрэ:
— бир кили бир сахалык көстүүмүнэн кыттар;

— кыттааччы саһа хааччактаммат;

— кыттааччы бэйэтин үлэтин ура тыта;

— саха омук үгэстэрин тунаны;

— иис онһук үрдүк таһыма.

6. Тэрээһин усулуобуйата:
Күрэххэ кытталлар:

— оҕолор;

— ыччаттар;

— улахан дьон.

7. Күрэх көрүннэрэ:
* Бэйэни билиһиннэри — кыттааччы аатын-суолун, хантан сылдыарын туһунан 3 мүн. көпсири;

* Кэтэн турар, көрдөрөр таһаһын туһунан көпсири.

Наһараадалааһын:
Кыайылаахтар анал дипломнарын, бириистэринэн наһараадалааһы.

Көрүүгэ кыттарга сайаапка бэсыйын 17 күнүгэр дылы «А.Ф. Шестаков аат. СК» МТ, И. Винокуров, 8 аадырыска ылыллар.

Билсэр телефонгут: (8-411-62) 41-5-93, 89243664390. Тэрийэр комиссия

ИНИРЭХ ТЫЛААР

Убаастыыр коллегабытын **ПОПОВА МАРИЯ ВАСИЛЬЕВНА**ны үөрэн-көтөн туран иттиик-истинник Саха республикатын «Социальной сулуустатын туйгуна» знагынан наһараадалааһыкынан эбэрдэлибит!

Сыралаах үлэн түмүктэрдээх буолбутунан, сыанабылы ылбытынан кизн туттабыт!

Кырдыбаастар тустарыгар ахсаабат кыһамнын, көмөн, түбүгүн иһин махтанабыт. Эн сэмэй майгың, амарах дууһаң, дьонго үтүө сыһыаның биһиэхэ мэлдьи холобур буолар. Чугас дьонун тапталларыгар уйдаран, коллегаларын ытыктабылларын арчыланан, үөрүү-көтүү үктэллэнэн доруобай, дьоллоох буол, баһа санаа бастыгың үтүө санаа үтүмэнин Эиэхэ аныбыт.

Нам улуһунаабы инбэлиттэр уонна кырдыбаастар интернаттарын коллектива

Күндүтүк саныыр кийиипитин, саһаспытын, Аппааны олохтообун **БУГАЕВА МАРИЯ ИГНАТЬЕВНА**ны 55 сааскын туолбут үөрүүлээх күнүгүнэн ис сүрэхпиттэн эбэрдэлибит!

Баһарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үлэбэр үрдүк ситиһилэри, эйэлээх, сылаас олоһу, Эдэр эрчимгин сүтэрбэккэр, дьон-сэргэ ортоугар сүбэһит, күүс-көмө буолан үөр-көтө сылдыаргар, оҕолоргутун, сиэннэргин кытта си-

Итиһэнүһүннүк, дьоллоохтук опор диэн алгыбыт!

Эбэрдэни кытта Арбытан, Намтан, Дьокуускайтан Бугаевтар, Сыроватскайдар, Фадеевтар

Күндү үлээннээхтэрбитин **СЕМЕНОВА КЛАРА НИКОЛАЕВНА**ны 55, **ДАНИЛОВА МАРФА ПЕТРОВНА**ны 60, **ДАНИЛОВА ДИАНА ЕГОРОВНА**ны 60, **СОФРОНОВА АННА ЕФРЕМОВНА**ны 70, **САМСОНОВ ИННОКЕНТИЙ ИННОКЕНТЬЕВИЧ**ны 75 сааскытын иттиик-истинник эбэрдэлибит!

Оҕолоргутун, сиэннэргитин кытта сизтиһэн, сайынгылыгы сайаас санаанан салайтаран өссө да уһуннук, дьоллоохтук-соргулаахтык оҕолоргутугар, бары бастың баһа санаабыт туолан иһэригэр алгыспытын аныбыт, үтүмэн үгүс үөрүүнү-көтүүнү баһарабыт.

Хамаатта ветераннара

Күндү, таптыыр ийэбитин, **БУГАЕВА ТАТЬЯНА МИХАЙЛОВНА**ны 50 сааскын туолбут үбүлүгүнэн ис сүрэхпиттэн эбэрдэлибит!

Баһарабыт күндү ийэбитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, былгыта суох ыраас халлааны, үлэлиир үлэн үрдүктүк сыаналаннын, эн үтүө сыһыаның, сүбэң-аман, көмөн иһин улахан махталбытын тюрдэрибит.

Эбэрдэни кытта оҕолоргут Бугаевтар Борис, Люда, сиэниң Давид, Фадеевтар Сахаяна, Вячеслав, сиэниң Ванесса

III бөлөх: улахан дьон — 30-тан үөһэ саастаах кэрэ анардар

6. Күрэххэ: суһуох уһунун тутумунан кээмэйдээн, бөлөвүнэн кыайылаахтары быһаарыллар.

Көрүүгэ кыттарга сайаапканы, анкетнай дааннайдары бэсыйын 18 күнүгэр диэри ылыллар.

Билсэр телефонгут: (8-411-62) 41-5-93 Тэрийэр комиссия

ЛЕНСКИЙ НАСЛЕГ КЫАЙЫ 65 СЫЛЫН КӨРСӨ УОННА УЧУУТАЛ СЫЛЫНАН, «КЫТАҤЫНА КУО-2010» КҮРӨХ БАЛАҤЫАНҢАТА

1. Тэрийээччилэр: «Түөлбэ» ово киинэ

2. Буолар сирэ: Культура уонна сынныалан паарката, «Ово т/у/лгэ»

3. Буолар күнэ-дьыла: Бэсыйын 19 күнэ, 15.00 чаастан

4. Күрэх сыала-соруга:
— сана талааннары арыһы;

— кыһы ово сирити туһунан көүлээһин;

— кэнчээри ыччаты кэрэни кэрэһэллиргэ угуйуу.

5. Усулуобуйата: 12 саһыттан 15 саһыгар диэри кэрэчээн кыргыттар кытталлар.

6. Күрэх түһүмэхтэрэ:
— Бастакы түһүмэх — бэйэни билиһиннэригэ сахалыы таһаһы ирдэнэр;

— Иккис түһүмэх — талааны көрүү (үнкүү, ырыа уода.)

Нүөмэр ис хоһоонун тиэрдиитэ сыаналанар

— Уһус түһүмэх — авангарднай муода

Кыттааччылар I-II-III миэстэ дипломнарын, анал номинацияларынан, бириһинэн наһараадаланаллар.

Сайаапкалары бэсыйын 18 күнүгэр диэри Нам нэһилиэгин «Түөлбэ» ово киинигэр, М.К. Аммосов аат. уул. 40 дьизэтэ аадырыска ылыллар.

Билсэр телефонгут: 41-1-62, 89142879959 Тэрийэр комиссия

ЛЕНСКИЙ НАСЛЕГ КЫАЙЫ 65 СЫЛЫН КӨРСӨ УОННА УЧУУТАЛ СЫЛЫНАН, «УҤУН СУҤУОХ» КӨРҮҮ КҮРӨХ БАЛАҤЫАНҢАТА

1. Тэрийээччилэр: МТ «А.Ф. Шестаков аатынан сынныалан киинэ»

2. Буолар сирэ: Культура уонна сынныалан паарката, «Күөх театр» т/у/лгэ

3. Буолар күнэ-дьыла: Бэсыйын 19 күнэ, 2010 с. 13.30 чаастан

4. Күрэх сыала-соруга:
Саха дыахтара кэрэтэ — уһун суһуох. Саха үгэһин тутуһан кэрэ анардарга уһун суһуобу пропагандалааһын.

5. Күрэх усулуобуйата:
Күрэххэ кыттыахтарын сөп:

I бөлөх: оҕолор — 17-гэр дылы;

II бөлөх: ыччат — 18-30-гар дылы;

III бөлөх: улахан дьон — 30-тан үөһэ саастаах кэрэ анардар

6. Күрэххэ: суһуох уһунун тутумунан кээмэйдээн, бөлөвүнэн кыайылаахтары быһаарыллар.

Көрүүгэ кыттарга сайаапканы, анкетнай дааннайдары бэсыйын 18 күнүгэр диэри ылыллар.

Билсэр телефонгут: (8-411-62) 41-5-93, 89243664390. Тэрийэр комиссия

“ЭНСИЭЛИ”

Күндү үлээннээхтэрбитин **СЕМЕНОВА КЛАРА НИКОЛАЕВНА**ны 55, **ДАНИЛОВА МАРФА ПЕТРОВНА**ны 60, **ДАНИЛОВА ДИАНА ЕГОРОВНА**ны 60, **СОФРОНОВА АННА ЕФРЕМОВНА**ны 70, **САМСОНОВ ИННОКЕНТИЙ ИННОКЕНТЬЕВИЧ**ны 75 сааскытын иттиик-истинник эбэрдэлибит!

Оҕолоргутун, сиэннэргитин кытта сизтиһэн, сайынгылыгы сайаас санаанан салайтаран өссө да уһуннук, дьоллоохтук-соргулаахтык оҕолоргутугар, бары бастың баһа санаабыт туолан иһэригэр алгыспытын аныбыт, үтүмэн үгүс үөрүүнү-көтүүнү баһарабыт.

Хамаатта ветераннара

Күндү, таптыыр ийэбитин, **БУГАЕВА ТАТЬЯНА МИХАЙЛОВНА**ны 50 сааскын туолбут үбүлүгүнэн ис сүрэхпиттэн эбэрдэлибит!

Баһарабыт күндү ийэбитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, былгыта суох ыраас халлааны, үлэлиир үлэн үрдүктүк сыаналаннын, эн үтүө сыһыаның, сүбэң-аман, көмөн иһин улахан махталбытын тюрдэрибит.

Эбэрдэни кытта оҕолоргут Бугаевтар Борис, Люда, сиэниң Давид, Фадеевтар Сахаяна, Вячеслав, сиэниң Ванесса

III бөлөх: улахан дьон — 30-тан үөһэ саастаах кэрэ анардар

6. Күрэххэ: суһуох уһунун тутумунан кээмэйдээн, бөлөвүнэн кыайылаахтары быһаарыллар.

Көрүүгэ кыттарга сайаапканы, анкетнай дааннайдары бэсыйын 18 күнүгэр диэри ылыллар.

Билсэр телефонгут: (8-411-62) 41-5-93 Тэрийэр комиссия

ЛЕНСКИЙ НАСЛЕГ КЫАЙЫ 65 СЫЛЫН КӨРСӨ УОННА УЧУУТАЛ СЫЛЫНАН, «ТҮҤҮЛГЭЛЭЭХ ЭТЭЭЧЧИ-2010» ОҤУОХАЙ КҮРӨҤИ БАЛАҤЫАНҢАТА

1. Тэрийээччилэр: «Түөлбэ» ово киинэ

2. Буолар күнэ-дьыла: Бэсыйын 19 күнэ, 2010 сыл, 15.00 чаастан

3. Күрэх сыала-соруга:
— саха норуотун духуобунай культуратын сайыннарыы, үтүө үгэстэрин үйэтити, барбарды;

— ыһыах бастың оонһуутун — Оһуохай киэнник тарҕаты;

— оһуохай тылын этээччилэри көүлээһин, кэскиллээх эдэр оһуохайдыттары арыһы, ово дьону Оһуохайга уһуйуу.

4. Күрэх сүрүн ирдэбиллэрэ:
— күрэххэ маннайгы кыттааччы анаммыт дьүүлүүр сүбэһэ суруйтарар уонна күрэһи саһалаабытынан барар;

— оһуохай тылын этээчи суруллубут уочаратын көтүспэккэ тэннэ т/у/лгэтин төрүттүүр уонна 15 мүнүттэтэн орлуга суох этиэхтээх;

— оһуохай этээччи 10-тан кырата суох кынаттардаах буолуохтаах;

— оһуохай т/у/лгэтигин тутуһуу (дьиэрэтэн саһалааһын, сүрүн хоһуйан этии, көтүтүү, түмүк);

— оһуохайдыт толоруутун маастарыстыбата;

— этээччи уус-уран тылын баайа, дьһүйээн хоһуйуута, үнкүүтүн тэтимэ, т/у/лгэтин тутуура;

— этээччи куолаһын чөллөркөйө, күүһэ, кылыһаһа;

— сахалыы таһаһа-саба, тутта-хапта сылдыара, кынаттара, т/у/лгэтин киэнэ.

Кыайылаахтар анал дипломунан, бириһинэн наһараадалаһыахтара.

Сайаапкалары «А.Ф. Шестаков аат. СК» И. Винокуров уул. 8 дьизитигэр бэсыйын 17 күнүгэр диэри туттабыт.

Билсэр телефон: (8-411-62) 41-5-93, 89246644048 Тэрийэр комиссия

УДУУ КЫАЙЫ 65 СЫЛЫН КӨРСӨ УОННА УЧУУТАЛ СЫЛЫНАН, «АЛГЫСТААХ ТҮҤҮЛГЭ» ТЭРИЛТЭЛЭР ИККИ АРДЫЛАРЫНААБЫ КӨРҮҮ-КҮРӨХ БАЛАҤЫАНҢАТА

Тэрийээччилэр: «Ленский нэһилиэк» МТ дьаһалтата

Буолар күнэ-дьыла: Бэсыйын 19 күнэ, 2010 с.

Көрүү 13.00 чаастан 14.00 чааска диэри.

Күрэх ирдэбиллэрэ:
— т/у/лгэ ыһыах аатыгар сөп түбэһиитэ, кизргэтиитэ көрүллэр;

— сандалы толоруута, баайа биирэнэр;

— сахалыиһит-хомуус, тэрил эгэлгэтэ сыаналанар;

— ыһыах театриализованнай туруоруутугар т/у/лгээн актывыбнай кыттыгыта аабыллар.

Кыттааччы тэрилтэ т/у/лгэтин анаммыт миэстэтигэр онностор.

Наһараадалаһына:

Кыайылаахтар анал дипломнарын, сыаналаах бириистэринэн наһараадалаһыахтара.

Тэрийэр комиссия

«ЛЕНСКИЙ НАСЛЕГ» МТ ҮБҮЛҮӨЙДӨӨХ ҤЫҤАҤАР ҤЫТТЫЛЛАР СПОРТ НАЦИОНАЛЬНАЙ КӨРҮҤНЭРИГЭР КҮРӨХТЭНИИ БАЛАҤЫАНҢАТА

1. Тэрийээччилэр: «Ленский нэһилиэк» МТ дьаһалтата

2. Буолар сирэ: Культура уонна сынныалан паарката, «киин т/у/лгэ». Бэсыйын 19 күнэ, 14.00 чаастан.

Распоряжение

07.06.2010 N 774-р

О СОЗДАНИИ КОМИССИИ УЛУСНОГО ЫСЫАХА

В связи с проведением 21 июня 2010 года на территории муниципального образования «Партизанский наслег» улусного ысыаха, посвященного 65-летию Великой Победы и Году учителя, распоряжаюсь:

1. Утвердить состав рабочей комиссии по организации и проведению ысыаха в муниципальном образовании «Партизанский наслег» в следующем составе:

- Ильин Альберт Иннокентьевич — глава МО «Намский улус», председатель;
Слепцов Николай Владимирович — первый зам. главы улуса, зам. председателя.

- Члены:
Гуляев Григорий Викторович — зам. главы улуса по строительству;
Петрова Лияна Николаевна — зам. главы улуса по финансам;
Ядрихинский Семен Прокопьевич — зам. главы улуса, руководитель СУП;

- Алексеев Владимир Германович — глава МО «Партизанский наслег»;
Соловьев Николай Анатольевич — нач. управления культуры и духовно-го развития;
Дьяконова Венера Никитична — нач. управления образования;
Ильина Лена Ильинична — гл. врач санэпидемнадзора;
Федоров Иннокентий Иннокентьевич — нач. управления сельского хоз.;
Михайлов Петр Романович — нач. отдела по работе МП улуса;
Кривошапкин Иннокентий Захарович — председатель совета ветеранов улуса;

- Софронов Сергей Анатольевич — ОФКис;
Парников Николай Григорьевич — гл. специалист отдела молодежи;
Касьянов Владислав Гаврильевич — гл. редактор ГУ газеты «Энсиэли»;
Шишкин Гаврил Петрович — дир. НФ НВК «Саха».

2. Улусной комиссии по организации и проведению улусного ысыаха на территории муниципального образования «Партизанский наслег» подготовить план работы, смету расходов.

3. Контроль за исполнением данного распоряжения оставляю за собой.

Глава улуса А. ИЛЬИН

ПРОГРАММА

Ысыаха, посвященного 65-летию Великой Победы и 50-летию совхоза «Намский»

Место проведения: с. Кысыл-Сыр, стадион «Алгыс»

Дата проведения: 18 июня 2010 г.

Table with 3 columns: Time, Event, Location. Includes events like 'Оформление тунулгэ наслегов', 'Открытие мемориальной доски', 'Торжественное открытие', etc.

ВСЕМ РУКОВОДИТЕЛЯМ ПРЕДПРИЯТИЙ, УЧРЕЖДЕНИЙ И ОРГАНИЗАЦИЙ ЗАКЛЮЧИВШИМ ДОГОВОР НА ОКАЗАНИЕ КОММУНАЛЬНЫХ УСЛУГ С ГУП ЖКХ РС(Я) на 2010 г.

В целях своевременной подготовке к зиме и обеспечения нормально-го функционирования Ваших объектов необходимо:
- в срок до 20.06.10 г. предоставить план-график мероприятий (по-объектно) по подготовке к отопительному сезону 2010-2011 гг.;
- ежемесячно предоставлять отчет о проделанной работе по устранению недостатков согласно Предписаний;
- до начала отопительного сезона предъявить объекты к осмотру, для согласования паспорта готовности к отопительному сезону 2010-2011 гг.

Документы предоставить в Намский участок филиала «Коммунтеплосбыт» ГУП ЖКХ РС(Я) по адресу: с. Намцы, ул. Чернышевского, 14

ВНИМАНИЕ, ВНИМАНИЕ! «Чистая вода» проводит АКЦИЮ на бутылку. Новая цена — 350 руб. Вода — 150 руб. Приобретайте воду по адресу: с. Намцы, ул. Чернышевского, 6. ООО «РЕАЛ-право» (на-против маг-на «Саха»). Возмо-жно доставка.
Тел. 89142274971 и 42-6-00.
Чистая вода — залог здоровья, употребляйте «Чистую воду»

ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ ЛОМБАРД Золото Якутии

Акция «Счастливей Час» с 18:00 до 19:00 - скидка 3%
Акция действует до 30 июня
Повышение залоговой стоимости 585° и 583° - по 550 руб.

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496;; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционной-издательской ситим — 41332

Тарыйан таһаарааччы-Республиканын үөрэтүү үчүгү-Түбэ оскулатын үөрэнээччигэ
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложнай уул 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

МАХТАНАБЫТ

Биһиги улахан дьыэ кэргэн күнү сирин көрдөрбүт күндү ийэбит, амарах эбэ-бит, эйбэс хос эбэбит Евдокия Николаевна Жиркова-Колпашикова муус устар 20 кунугар 2010 с. күн сириттэн 79 сааһыгар ыалдьан бу орто дойдуга олохтун түүрүбүтү аманаттаан 40 хонуга буолла.

Бу ыарахан күнүрүбүтүгэр динир кутурбаммытын тэнгэ үллэстибит, күүс-көмө, тирэх-өйөбүл буолбут аймактарбытыгар: Т.Г. Уваровская дьыэ кэргэттэригэр, В., К. Поповтарга, Д.Г. Ядрихинскаяга, Е.Г. Мальцевага, З.Е. уонна К.С. Ильиннэргэ, М.Г. Жиркова дьыэ кэргэннэргэ, Д.К. Прядезниковага, Т.А. Чириковага, И.Л. уонна Т.К. Еремеевтарга, Н.М. уонна Г.Г. Емельяновтарга, Н.П. уонна А.П. Колпашиковтарга, Л.В. уонна В.К. Собакиналарга, Ньурба улууһун Колпашиковтар дьыэ кэргэттэригэр, Хаҥалас улууһун Жирковтар, Прокопьевтар, Павловтар дьыэ кэргэттэригэр, А.Е. Гуляевтар дьыэ кэргэттэригэр.

Чугас ыалларбытыгар: М.И. Эверстовага, Саяна уонна А.И. Аверьяновтарга, Петр Сивцевка, Винокуровтарга (Охоччут), Ивановтарга.
Чугас-ыраах доботторбутугар: Барашковтарга, Ивановтарга, Яковлевтарга, Ф.А. Чумаевскаяга, Л.П. Решетниковага, З.А. Ноговицынага, Надежда, Иван Семеновтарга, Т.И. Федоровага, Н.А. Парниковка, В.В. Шадринга, Ю.Б. Ядрихинскаяга уонна НСШ-1 1983 сыл 10 «б» кыл. выпуһугар, «Талба» ырыынак коллективтарга, С.Н. Сергучевка, киһи үлэһиттэригэр, Намнаабы баһаарынай улууспа коллективтарга, Нам улууһун Хатырыктаабы улаһааччы бальиһатын коллективтарга, улус ООПН коллективтарга, Нам улууһун МТ дьаһалтатыгар, улус ветераннарын сэбиэттэригэр, Намнаабы сбербаан ДО-067 коллективтарга, Нам улууһун МУ образ. управлениетыгар, Намнаабы ЛТЦ ОАО «Сахателеком» коллективтарга, Затоннаабы оскуола коллективтарга, улус инбэлииттэрин обществотыгар, «Сырыкы» инбэлииттэр түмсүүлэригэр.

Бары динир истинг-һирэх махталбытын муһура суох тиэрдэбит, бука барыгытыгар бөбө доруобуйаны, толору дьуол, өлгөм ситиһилэри, эйэлээх олобу, иэйиэхсиккиг эңгэрдэтин, ааньалгыт араначчылаах этэнгэр олорор үһүн үйэни.

Колпашиковтарга: ОБОЛОРО, СИЭННЭРЭ, ХОС СИЭННЭРЭ

МАХТАЛ — БАР ДЬОММОРО!

Мин олорор дьым (бэйэтэ да эргэ дьыэ) онгучабынан уу киэрэн ахсынны-тохсунуу ыйдарга дьым ортотунан муус буолан хам ылан, малым-салым барыта буюрт буолбут. Онон улахан кыһалбаа, Батылаа-онооо кириби-тим. «Ойуурдаах мас охтубат, дьонноох киһи тутайбат» дьон өбүгэбит өһүн хоһооно кырдык уот харааха эбит. Дьонноох-сэргэлээх буоламмын, кизн тутан, астынан олорбон. Амарах санаанан салайтаран, кыһалбааны өйдөөн көмөлөспүт бар дьоммор, нэһилигим дьаһалтатыгар (баһ. Ноговицын К.Н., солб. Ядрихинский И.Г., специалистка Жиркова Н.Л.), кырдыбаастар түмсүүлэ-ригэр (сал. Романова С.И.) эдэр ыччаттарга, чуолан, ыраатыы Гоголевтарга, ыалларбар Наталья, Петр Матвеевтарга, Наталья, Анатолий Бугаевтарга, Н.А. Корнилова, дьүөгэлэрбэр Григорьева М.Е., Макитова В.Н., Захарова Е.Д., Румянцова А.В., Февронья, Евдокия Потаповаларга, Лукинова Ф.К., Находкина Е.И., балтыларбар Пудоваларга, Лисачева А.Н., Павловскайга оло-ро Оконешниковтарга, оройуон киинигэр, Модукка олоро элбэх дьүөгэлэр-бэр, тэрийээччи Аргунова М.М.-нан сирэйдээн барыларыгар, свэзист Бочкарев А.С., электрик Лукинов И.И., хас эмэ сылы быһа носуос уларсан абыраабыт И.Г. Кондратьевка, оскуола, интернат, бальиһа үлэһиттэригэр, оскуола үөрэ-нээччилэригэр бэйэм дьыэбэр, дьонум, ыалларын ортолоругар үөрэ-көтө оло-ро кыабы биэрбиктитигэр ис сүрэхпиттэн истинник махтананын, үлэһиттэригэр, үөрэхтэригэр, олохторугар үрдүк ситиһилэри, бары үчүгэйи, кэрэни-сырдыгы эрэ баһарабын.

Инникитин да дьоммор-сэргэбэр, эдэр ыччаттарбар этиэм этэ: кырдыба-һы ытыктаан, кыаммакка кыһаллыҥ, үтүө санаабытын холбон, кэрэни кэккэ-лэтин, үтүөнү үкэтигин, дьоллоох-соргулаах буолуҥ! Кырдыбас киһи үтүө санаата, амарах алгыһа эһиэхэ тийиэхэтин.

ДЬЯКОНОВА Пассионария Алексеевна, Көбөкөн нэһилигин олохтооһо, үлэ ветерана

Күн күбэй ийэбит, эбэбит, хос эбэм, үлэ ветерана, Кэбэйи улууһун Сии-тэ нэһилигин олохтооһо, Нам улууһун Аппааныттан төртүттээх Сокольни-кова Матрена Ивановна б.д.б. бэс ыйын 1 күнүгэр күн сириттэн ыалдьан суох буолбута. Бу уустук кэмгэ күүс-көмө буолбут, ийэбитин тиһэх суолугар атар-сыбыт бар дьоммутугар махтанабит. Хатырык бальиһатын үлэһиттэригэр, Соловьевтарга, Петрова Р.Н., Аппааны нэһилигин баһылыгар Слепцов Ю.И., Слепцовтар дьыэ кэргэннэригэр, Стручкова Т.Д., Новгородова А.В., Спиридонов-тарга, Поповтарга, ийэбит дьүөгэлэригэр, доботторугар ыарахан кэммитигэр ыксаластып аймах-билэ дьоммутугар, бири дойдулаахтарытыгар Аһыһык-кыт аргыстастын, Иэйиэхсиккиг эңгэрдэстин. Доруубай буолуҥ. Хаһан да ыар кутурбан кууспатын, аһыи-сүтүк кэлэбитин.

Кыһа, күтүөтэ, сиэннэрэ, хос сиэнэ

Grid of small advertisements for various services and products, including veterinary services, food, and local businesses.

«Э сиэли» хаһыат РИС талылынна, та ылынна уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложнай уул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лис. Кө үл сыананан атыыланар Индекэ — 54889. Тираһа — 2526 Бэчээкэ илии баттаныйтын графига — 12:00 ч. 11.06.2010 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 11.06.2010 с.

PDF Compressor Free Version